

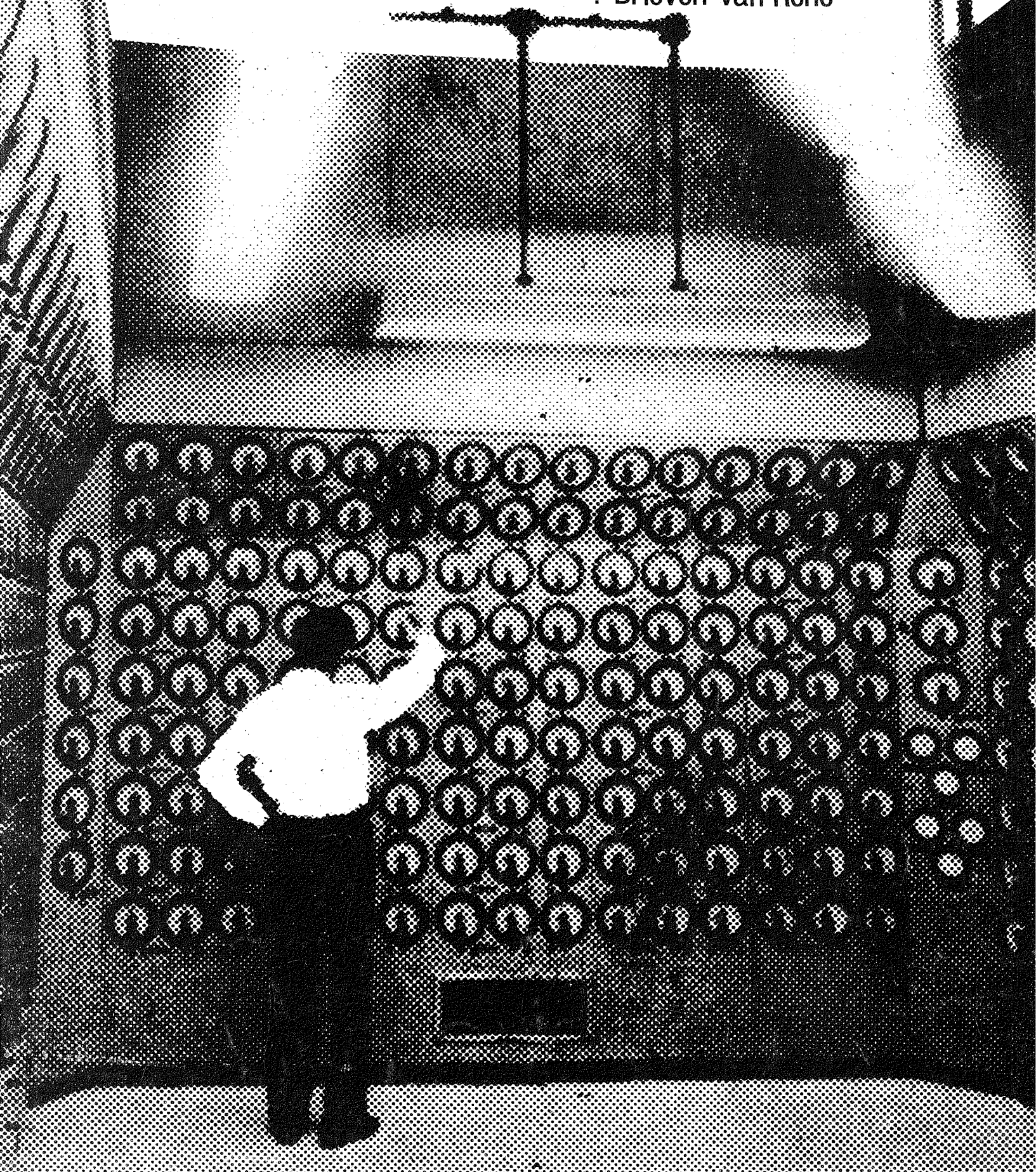
DE ZWARTE

9 juli 88
fl. 2,00
105

blad voor de ontregeling
van HET systeem

- . SHELL akties & reakties
- . Helse Hex proces
- . Palestijnse vrouwen
- . Brieven van René

dit nummer o.a.:

Kolofon

voor een wisselende prijs (afhankelijk van de dikte) is de Zwarte te koop op de volgende verkooppunten: Delft: wereldwinkel/kraakkroeg, Rotterdam: Van Gennep/Krities Boekwerk/Kraakkroeg, Dordrecht: de Zwarte Zaag, Nijmegen: De Klinker, Den Haag: De Roode Hond/Ruward/Brullend Breekijzer/Koffiehuis Blau, Weert: Kolektieve boekhandel, Arnhem: Info-kafee, Eindhoven: Vredeswinkel, Den Bosch: Den Duvel, Beverwijk: De Lynx, Groningen: 689/Vredeswinkel, Haarlem: Agora, Utrecht: de Rooie Rat, Wageningen: De Uitbuyt, Amsterdam: Fort van Sjakoo/Slagerzicht/Athenaeum/kraakkroegen, Leiden: Manifest/Wereldwinkel

ABONNEMENTEN

Een abonnement op De Zwarte (400 pagina's ong. 10 Zwartes) kost Hfl.25,- zowel voor postabo's als voor abo's die we zelf bezorgen. Instellingen betalen dubbel tarief. Politieke gevangenen krijgen De Zwarte gratis. Betalen doe je vooraf, kontant bij je bezorger* of op giro 3442401 t.n.v. De Zwarte in Leiden.

WANBETALER* S WORDEN GEROYEERD.

De Zwarte wordt om de andere week op dinsdag en woensdag samengesteld. Kopy dus voor die tijd naar postbus 10233 in Den Haag. Op betreffende dinsdag en woensdag zijn de mensen die De Zwarte samenstellen te bereiken via tel. 070-892098.

INHOUD

2. KOLOFON
3. DE BUREN VAN WILTING
4. SHELL-ACTIES DEN HAAG
6. REACTIES OP SHELL-ACTIES IN LEIDEN
8. BAJESBRIEVEN VAN RENE
11. FASCISTEN
12. HELSE HEX
14. ARREST HOGE RAAD OVER VERKRACHTING
15. EMMAHUIS
16. REACTIE OP PALESTIJNSE VROUWEN IN OPSTAND
18. DE BINNENSCHIPPERS EN DE BEWEGING
20. DIERENLEED
22. EL SALVADOR
24. MANNEN WAT IS ER MET JULIET VAN DER HANDE DEEL 3
26. RUIJGOED
27. KORINDELIJN

REVOLUTIONAIRE GROETEN

Door, waarschijnlijk een technies mankement of door ontdekking, is onze axie niet gelukt. Ondanks dit hopen we door het naar buiten brengen van onze persverklaring dat het toch een stimulans is voor verdere axes.

revolutionaire groeten
ondergetekenden

In de nacht van maandag 20 juni op dinsdag 21 juni, hebben wij axie gevoerd tegen de grootste nederlandse investeerder in apartheid: shell.

Wij hebben geprobeerd om shell een zo groot mogelijke direkte financiële schade toe te brengen door het tankstation "De Schouw" in Amsterdam-noord in de hens te zetten.

De feiten zijn zo langzamerhand wel bekend. Shell is een belangrijke economiese ondersteuning van het apartheidsregieme in Zuid Afrika. Zij levert olie, delft kolen en heeft gigantiese infrastructuur opgebouwd rond deze twee bedrijfstakken (opslagplaatsen, raffinaderijen, transportmidelen, woonwijken, etc.).

Op de vraag, die een journalist onlangs aan een top funktionaaris van shell stelde, waarom zij zich nog steeds niet teruggetrokken heeft uit Zuid Afrika, antwoorde deze: "we zitten in Zuid Afrika zoals we in alle landen zitten; namelijk om winst te maken. En Zuid Afrika is nog steeds winstgevend". Hiermee wordt precies de spijker op z'n kop getroffen. Zuid Afrika is zo winstgevend voor shell omdat het apartheidsbeleid garant staat voor een maximum aan uitbuiting en een minimum aan investeringen (lage lonen, ontbreken van arbeidsvoorwaarden, enz.). Daarom zal shell het apartheidsregiem door dik en dun ondersteunen. Immers een aanval op het regiem is ook een aanval op shell's winsten.

De vorm die deze ondersteuning aanneemt is variabel. Zo "verplicht" een wet hun olie te leven aan het repressie apparaat (leger en politie). Hierdoor is shell tevens verzekerd van een gigantiese afzetmarkt. Maar ook neemt shell zelf actief deel aan de repressie door het oprichten van bedrijfsmilities. De door het zuid afrikaanse leger getrainde milities hebben als taak de bewaking van opslagplaatsen, olie-reservoirs, e.d.. Deze zijn behalve voor shell ook voor Zuid Afrika van ekonomies belang en vandaar ook militair aandachtspunt. Door de bewaking over te nemen kan het leger de volle aandacht richten op andere repressieve ondernemingen. Maar niet alleen bewaking is een belangrijke taak voor de milities, ook het bloedig breken van sta-

kingen (Rietspruitmijn, februari 1985) behoort tot hun doel. Verder is het beleid van shell erop gericht om het verzet in de kiem te smoren. In een land wat gesteerd wordt door werkeloosheid en waar shell een werkgever-gigant is, is het hanteren van het ontslagwapen een uiterst repressief middel tegen mensen die van een inkomen afhankelijk zijn.

Shell doet zelf alsof ze een zegen is voor de Zuid Afrikanen. Maar in feite maken zij gebruik van onderdrukkende systemen met als enig doel: winst maken.

Als we de eis: "shell weg uit Zuid Afrika" werkelijk serieus nemen, moeten we ook inzien dat, als we dit doel willen bereiken, er een hartstochtelijke strijd op

alle fronten moet worden gevoerd. Shell en de nederlandse staat moeten zoveel mogelijk onder druk worden gezet, en wel daar waar zij duidelijke pijlers van racisme en onderdrukking zijn. Wij als militanten, kunnen deze strijd op onze manier effectueren door de opbouw van een goede axiestruktuur. Een axiestruktuur niet alleen voor de bevrijding van Zuid Afrika, maar voor de strijd tegen de paternalistiese-en kapitalistiese uitbuiting waar en hoe dan ook.

Wij dragen deze axie op aan de six van Sharpville, die (waarschijnlijk) binnenkort door het zuidafrikaanse machtsapparaat geëxecuteerd worden, vanwege "mentale ondersteuning" van moord.

De burens van klaas wilting

PERSVERKLARING

In de nacht van 4 op 5 Juli hebben wij in Den Haag twee Shellbenzinstations, aan de Meppelweg en aan de Benoordenhoutseweg, en de Shellpomp op het terrein van de gemeentereiniging aan de Gaslaan aangepakt. Wij hebben slangen doorgesneden, vulpistolen ontvreemd, reservoirs vervuld en leuzen gekalkt. De vulpistolen hebben we opgestuurd naar de gemeenteraad en naar WAAG (Werkgroep Anti Apartheid 's Gravenhage). Deze actie hebben wij gevoerd vanwege de rol van Shell als multinational, Shell als mede instandhouder van het apartheidregiem in Zuid-afrika en vanwege de hypokriete houding van de gemeente Den Haag als zogenaamde anti-apartheidsstad. Shell staat voor ons voor de wereldwijde vernietiging, onderdrukking en uitbuiting van mens en milieu. Door de technologiese kennis, de uitgebreide transport- en winningsmogelijkheden van grondstoffen en de toenemende greep op de wereldvoedselproductie, dankzij hoogwaardige technologieën, zaaizaadveredeling en bestrijdingsmiddelen, zijn veel mensen en landen in de derde wereld en hier afhankelijk van multinationals als Shell. Zij bepalen voor een groot deel de economische- en politieke ontwikkelingen in de betreffende landen, om hun winsten veilig te stellen, want daar draait het uiteindelijk allemaal om. Enkele voorbeelden van de misdadige praktijken van Shell:

- Productie en export van bestrijdingsmiddelen, waarvan Drins het bekendst zijn. De Drins zijn vanwege het gevaar dat ze opleveren voor de volksgezondheid inmiddels in het "westen" verboden, maar worden nog steeds door Shell geëxporteerd naar derde wereld landen. Gevolgen: massale vernietiging van mens en milieu.

- Billiton, voor 99,996 % eigendom van Shell, wint bauxiet in Australië, met toestemming van de australische regering.

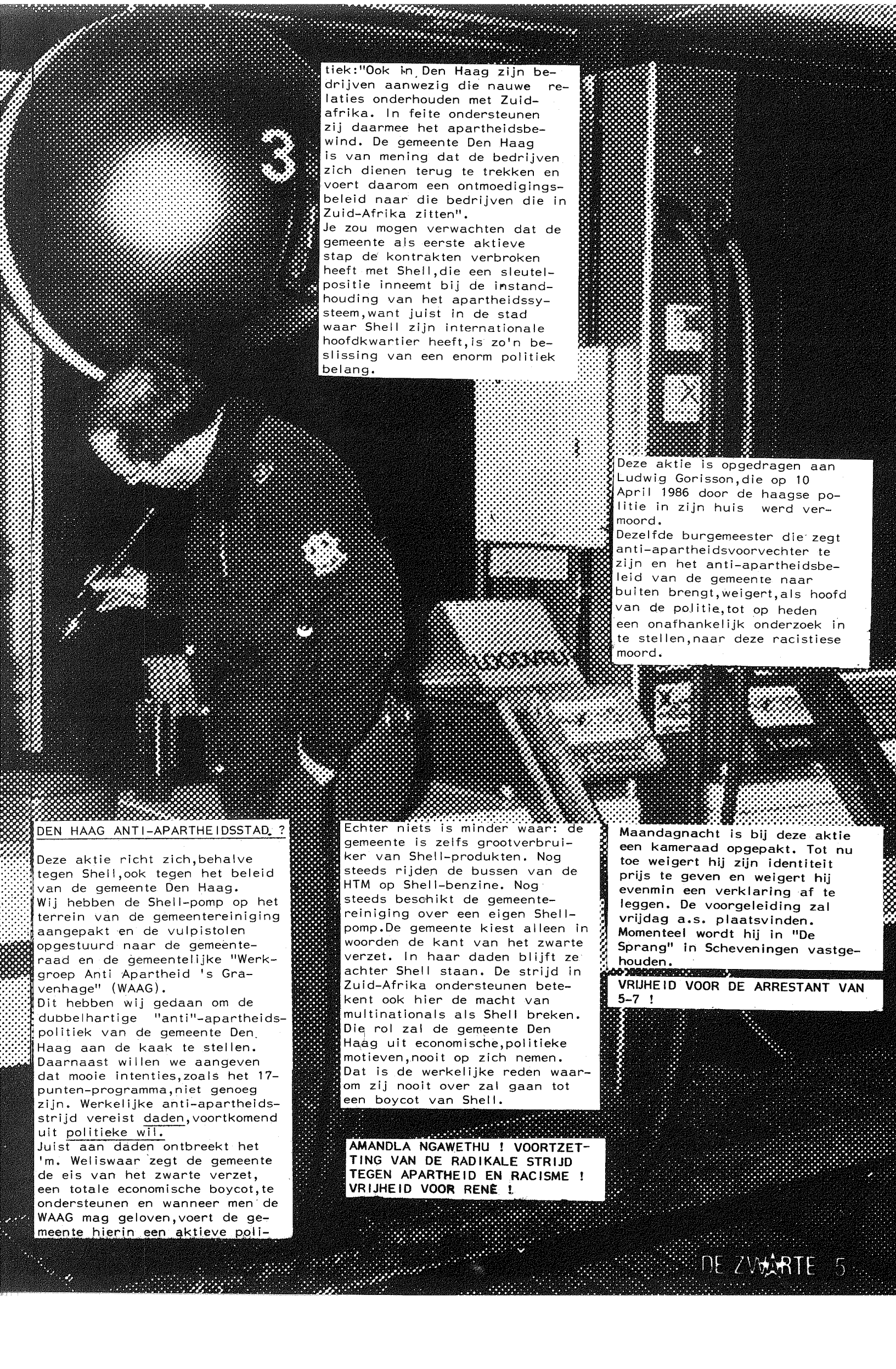
Gevolgen: vernietiging van cultuur en land van de oorspronkelijke bewoners, de Aborigines.

- In Colombia neemt Shell in 1985 het bedrijf Petrosander over en ontslaat al het vaste personeel. Nieuw personeel wordt via koppelbazen geworven. Gevolgen: lage lonen, geen sociale voorzieningen, geen secundaire arbeidsvoorwaarden en het op elk moment ontslagen kunnen worden.

De rol van Shell in Zuid-afrika is het duidelijkst zichtbaar en de meest besprokene, maar verschilt in principe niet van die in andere landen. Shell levert de technische kennis aan Zuid-afrika, chemicaliën voor ontbladeringsmiddelen, napalm, gif en zenuwgassen, levert olie aan leger en politie, exporteert grote hoeveelheden kolen en metalen vanuit Zuid-afrika. Dit maakt Shell de grootste steunpilaar van het racistiese apartheidsbewind.

Naar buiten toe blijft Shell zich presenteren als een net en respectabel bedrijf, dat in de media bezorgdheid uitspreekt over apartheid, maar intussen "de kritiek en de acties van de anti-apartheidsorganisaties beu is". (uitspraak op de aandeelhoudersvergadering van Shell door president-directeur Van Wachem).

Wij vinden het belangrijk om bedrijven als Shell aan te vallen op de plekken die zij beschouwen als hun veilige thuishaven en van waaruit zij hun imperialistische politiek ter plundering van de derde wereld voorbereiden. Bevrijdingsstrijd in de derde wereld, waar de strijd tegen apartheid een onderdeel van is, kan slechts succes hebben, als ook hier de verhoudingen radikaal gewijzigd worden.

tiel:"Ook in Den Haag zijn bedrijven aanwezig die nauwe relaties onderhouden met Zuid-Afrika. In feite ondersteunen zij daarmee het apartheidsbewind. De gemeente Den Haag is van mening dat de bedrijven zich dienen terug te trekken en voert daarom een ontmoedigingsbeleid naar die bedrijven die in Zuid-Afrika zitten".

Je zou mogen verwachten dat de gemeente als eerste actieve stap de contracten verbroken heeft met Shell, die een sleutelpositie inneemt bij de instandhouding van het apartheidssysteem, want juist in de stad waar Shell zijn internationale hoofdkwartier heeft, is zo'n beslissing van een enorm politiek belang.

Deze aktie is opgedragen aan Ludwig Gorisson, die op 10 April 1986 door de Haagse politie in zijn huis werd vermoord.

Dezelfde burgemeester die zegt anti-apartheidsvoorvechter te zijn en het anti-apartheidsbeleid van de gemeente naar buiten brengt, weigert, als hoofd van de politie, tot op heden een onafhankelijk onderzoek in te stellen, naar deze racistiese moord.

DEN HAAG ANTI-APARTHEIDSSAAD ?

Deze aktie richt zich, behalve tegen Shell, ook tegen het beleid van de gemeente Den Haag.

Wij hebben de Shell-pomp op het terrein van de gemeentereiniging aangepakt en de vulpistolen opgestuurd naar de gemeenteraad en de gemeentelijke "Werkgroep Anti Apartheid 's Gravenhage" (WAAG).

Dit hebben wij gedaan om de dubbelhartige "anti"-apartheids-politiek van de gemeente Den Haag aan de kaak te stellen. Daarnaast willen we aangeven dat mooie intenties, zoals het 17-punten-programma, niet genoeg zijn. Werkelijke anti-apartheidsstrijd vereist dadens, voortkomend uit politieke wil.

Juist aan dadens ontbreekt het 'm. Weliswaar zegt de gemeente de eis van het zwarte verzet, een totale economische boycot, te ondersteunen en wanneer men de WAAG mag geloven, voert de gemeente hierin een actieve poli-

Echter niets is minder waar: de gemeente is zelfs grootverbruiker van Shell-produkten. Nog steeds rijden de bussen van de HTM op Shell-benzine. Nog steeds beschikt de gemeentereiniging over een eigen Shell-pomp. De gemeente kiest alleen in woorden de kant van het zwarte verzet. In haar dadens blijft ze achter Shell staan. De strijd in Zuid-Afrika ondersteunen betekent ook hier de macht van multinationals als Shell breken. Die rol zal de gemeente Den Haag uit economische, politieke motieven, nooit op zich nemen. Dat is de werkelijke reden waarom zij nooit over zal gaan tot een boycot van Shell.

AMANDLA NGAWETHU ! VOORTZETTING VAN DE RADIKALE STRIJD TEGEN APARTHEID EN RACISME ! VRIJHEID VOOR RENE !

Maandagnacht is bij deze aktie een kameraad opgepakt. Tot nu toe weigert hij zijn identiteit prijs te geven en weigert hij evenmin een verklaring af te leggen. De voorgeleiding zal vrijdag a.s. plaatsvinden. Momenteel wordt hij in "De Sprang" in Scheveningen vastgehouden.

VRIJHEID VOOR DE ARRESTANT VAN 5-7 !

I

APARTHEID BREÛK JE MET Z'N ALLEN

Reaktie op radicale anti-apartheidsactivisten

In dit stuk wil ik reageren op de kritiek van radicale anti-apartheidsactivisten naar aanleiding van de huis-aan-huis krant van het platform "Leiden steunt Zuid-Afrikaans Verzet". (LSZAV). Verder wil ik ingaan op de hypokriete rol van de gemeente Leiden. Even vooraf: ik zit weliswaar in LSZAV, maar ik reageer op persoonlijke titel, in LSZAV zitten mensen met nogal verschillende achtergronden en opvattingen (dat is eigen aan een platform). Het heeft daarom niet zoveel zin om binnen LSZAV naar een gemeenschappelijke mening, een kompromis dus, te gaan lopen zoeken; dat is ook onwenselijk. Ik schrijf liever recht uit het hart. Wel weet ik dat een aantal mensen uit mijn omgeving mijn opvattingen min of meer delen.

Radikale activisten stellen dat de huis-aan-huis-krant veel verzwijgt. In de krant zou geen sprake zijn van een goede politieke en economische analyse van de situatie in Zuid-Afrika, er zou geen reëel perspectief aangegeven zijn voor structurele veranderingen en de radicale anti-apartheidsstrijd zou veel te weinig/geen aandacht gekregen hebben.

Eerst wat het laatste betreft: op de achterkant van de krant bevindt zich de "Breek de Shell" sticker, en verder is er in de krant inderdaad niets te vinden over RARA-akties en -arrestaties en over kriminalisering en marginalisering van radicale (groepen) mensen. Dat vind ik jammer. Als platform hebben we, vind ik, te veel nadruk gelegd op de "legale" de "brave" anti-apartheidsstrijd. Juist omdat de radicale strijd toch al zoveel wordt doodgezwegen, hadden wij er een of meerdere artikelen aan moeten wijden. Of, nog beter, hadden radicale activisten zelf een stuk moeten schrijven.. Maar ja, zonder elkaar en met elkaar te overleggen begin je niet veel. In elk geval lullig en stom dat we vanuit onszelf geen aandacht aan de radicale strijd besteed hebben. Wat het reële perspectief en de goede analyse betreft: daarover is, dacht ik, genoeg te lezen. Neem me niet kwalijk, maar dacht je dat de Leidse bevolking in het algemeen gesproken zat te wachten op zinnen als "Effektieve anti-apartheidsstrijd betekent het aanvallen van de onderliggende

uitbuitings- en onderdrukking-verhoudingen hier en elders; het betekent de aanval op de structuren hier, in de bakermat van het imperialisme, hun veilige thuishaven die ze zo hard nodig hebben om elders ongestoord hun vernietigingspolitiek te kunnen doorvoeren." en "Dat hier in Leiden de PSP als kollegepartij dit beleid ondersteunt, toont eens te meer het failliet aan van hun imaginaire ideeën over structurele veranderingen d.m.v. parlementaire kollaboratie".

Je kunt toch op je klompen aanvoelen dat dergelijke anti-imperialistische teksten waanzinnig ver van de mensen af staan, dat het risico dat je mensen afstoot veel te groot is, dat je, met andere woorden, ineffektief bezig bent. Het is toch zo dat heel veel mensen de enorme samenhangen, de grote verbanden van imperialisme, kapitalisme, patriarchaat, onderdrukking, uitbuiting etc, niet of nauwelijks zien of beseffen? Is het niet beter, en vooral: effectiever, om wat rustiger, wat "braver" te schrijven, als je grote groepen van de bevolking wilt bereiken? Bedenk wel dat zo'n huis-aan-huis-krant in de eerste plaats bedoeld is om veel mensen wakker te schudden, mensen die niet gewend zijn aan "heftig", aan anti-imperialistisch taalgebruik, mensen die je moet aanspreken om zich te gaan verzetten tegen racisme en apartheid, en ga zo maar door. Kortom: ik denk dat de doelgroep die je voor ogen staat (heel Leiden dus) te groots voor droge, nogal abstracte anti-imp-i-teksten.

Ik ben benieuwd naar wat jullie zelf van een huis-aan-huis-krant verwachten. Een oproep om Shell-stations in de fik te steken, om slangen door te snijden, om in de aanval te gaan. Denk je dan dat je nog een kans maakt op subsidie van de kant van de gemeente? Of maakt dat je niet uit, heb je schijt aan de gemeente Leiden? Wees nou even praktisch: wat is nou beter: een hypokriete gemeente zonder officieel uitgesproken anti-apartheidsbeleid of een hypokriete gemeente met een officieel uitgesproken anti-apartheidsbeleid. Een gemeente die Shell producten gebruikt en geen of minder subsidies geeft of een gemeente die Shell producten gebruikt en veel subsidies geeft, die je ook kunt aanspreken op z'n officieel uitgesproken beleid, die je gemakkelijk kan wijzen op de hypokrisie, die daarvoor open moet staan, die, als je maar volhoudt en druk blijft uitoefenen, op z'n

bek kan gaan, die extra gevoelig moet zijn voor nachtelijke acties, die het niet leuk zal vinden als er op allerlei manieren gewezen wordt zijn dubieuze beleid, enz. Met andere woorden: als de gemeente Leiden een (zogenaamd) anti-apartheidsbeleid denkt te voeren, dan biedt dat ook voor radicale groepen veel mogelijkheden om druk uit te oefenen.....

Hiermee kom ik op de relatie tussen radicale en gematigde anti-apartheidsstrijd. Ik denk dat het radicale deel van de strijd altijd gedragen moet worden/wordt door een grotere/bredere groep in de samenleving. Als er niet zo'n opvallende anti-Shell-stemming heerste, dan zouden radicale activisten nog veel meer gekriminaliseerd worden. Hoe breder het verzet tegen apartheid, hoe groter de kans dat radicale acties instemming zullen vinden, hoe groter ook de kans dat het met de zwartmakerij van smeris en dergelijke afgelopen is. Het gaat erom dat we, radikaal of gematigd, "braaf" of "heftig", steeds stappen voorwaarts zetten. Laten we apartheid met z'n allen breken, en laten we beseffen dat iedereen zijn of haar middelen en methoden kiest. Laten we vooral inzien, dat we elkaar, ondanks of misschien wel juist dankzij verschillen in opvattingen nodig hebben.

Tenslotte: zoveel dingen verzwijgt de huis-aan-huis-krant niet. Een citaat: "Natuurlijk kan en moet de gemeente Leiden nog veel meer doen in de anti-apartheidsstrijd. Zo is het belangrijk dat Leiden geen Shell-producten meer koopt zolang dit bedrijf in

Zuid-Afrika zit. De gemeente gebruikt namelijk hoogstwaarschijnlijk nog steeds Shell-olie. Ook is het van belang dat de gemeente verder aandringt bij de regering op een uitbreiding van de economische sancties." Als de officiële anti-apartheidsorganisaties al tientallen jaren vragen, smeken aan Shell en andere bedrijven om uit Zuid-Afrika weg te gaan, dan is dat geen reden om ermee te stoppen, maar juist om met des te meer kracht, overtuiging en doorzettingsvermogen door te gaan. Doorgaan met vragen, doorgaan met acties, met respect voor opvattingen die andere mensen in de anti-apartheidsbeweging aanhangen.

Harry.

X

i

E

2

REAKTIE OP DE PERSVERKLARINGEN IN "DE ZWARTE" 104 24 JUNI 1988

Hierbij een reactie van een activist binnen de "gevestigde anti-apartheidsbeweging" (een activist overigens die **niet** bij voorbaat principieel afwijzend staat tegenover elke "radikale" anti-apartheids-aktie) op de verklaringen in de Zwarte 104. Jullie verwijten ons te opereren binnen de bestaande, gevestigde orde, en dat we te weinig (o.a. in ons huis-aan-huis-krantje) de bestaande verhoudingen die de apartheid in stand houden analyseren en kritiseren. Verder verwijten jullie ons dat we de radikale anti-apartheidsstrijd verzwijgen en geen stelling nemen tegen de kriminalisering ervan.

Wat betreft de analyse van de maatschappelijke verhoudingen hebben jullie gelijk: in ons krantje geen grondige uiteenzetting over het internationale kapitalisme, hooguit fragmentarisch een aanduiding in een aantal artikelen over de economische banden met Zuid-Afrika. We kunnen hier tegen inbrengen dat het krantje voor een breed publiek is gemaakt, met korte, niet al te diepgravende artikelen. Vanwege deze gerichtheid op een breed publiek hebben we ook niet geschreven over de "radikale" strijd (alleen een "radikaal" plaatje op de achterzijde van het krantje). Maar o.k., we hebben het ons te gemakkelijk gemaakt door vanwege het brede publiek niet dieper in te gaan op de economische, politieke en militaire belangen achter de apartheid. Ik vond de analyse van de kwalijke rol van Shell overal in de wereld, zoals ik die aantrof in het radikale anti-apartheidskrantje dat ik op 11 juni in Amsterdam kocht, uitstekend! Zo'n analyse had ik niet eerder aangetroffen in de "gevestigde anti-apartheidsbeweging"! Maar de schijnbaar logische stap die jullie maken van een radikale analyse naar radikale, meer gewelddadige aktiemethoden zie ik niet helemaal, of misschien zelfs helemaal niet zitten. Alsof de enige konklusie uit een grondige analyse kan zijn: snij Shell-slangen door! Je kunt na een grondige analyse van het systeem toch ook besluiten in te spelen op spanningen en bewegingen die (hoe klein ook) binnen het systeem aan het werk zijn. "Het systeem" als homogeen blok bestaat niet. "Het systeem" is een kompleks vol frikties en belangentegenstellingen (waar je,

of je wilt of niet, ook zelf deel van uitmaakt). Je kunt ervoor kiezen buiten het systeem te gaan staan (hoewel ik me afvraag of dat werkelijk mogelijk is) en van buiten af het systeem met geweld te bevechten, maar je kunt ook inspelen op bewegingen die het systeem door haar innerlijke tegenstellingen voortbrengt (bijv. kritische delen van de arbeidersklasse en werkers binnen de overheid -zie "KLM-stewardessen tegen apartheid"-). Beide strategieën bestaan en beide strategieën werpen deel-suksessen af (zie resp. Makro en Krugerrand).

Natuurlijk vinden we dat de gemeente Leiden verder had moeten gaan in haar anti-apartheidsstandpunt, maar aan de andere kant zijn we toch niet alleen maar ontevreden met het tot nu toe bereikte resultaat, zeker als je Leiden vergelijkt met andere gemeenten. En bovendien: ook het verzet in Zuid-Afrika, het ANC, juicht dergelijke ontwikkelingen zoals in de Leidse gemeente toe. En het is tenslotte hùn strijd. Overigens heeft de ANC-vertegenwoordiger die sprak in de Leidse ANC-tiendaagse zich principieel uitgesproken tegen (het oproepen tot) gewelddadige strijd tegen de apartheid, buiten de grenzen van Zuid-Afrika (waar waar trouwen de autonome activisten bij de diverse besprekingen met ANC-ers in die tiendaagse?). Dit soort verklaringen van ANC-ers moeten toch zeker ook meegenomen worden in de afweging van onze keuze van te voeren akties.

Daarom vond ik het citaat van Thabo Mbeki over de gewapende strijd in jullie verhaal niet op z'n plaats: Thabo sprak over de zuidafrikaanse, niet over de nederlandse kontekst. Nogmaals: het is in de eerste plaats hùn strijd en in onze strijd moeten we ons konstant afvragen: wat zou het ANC hiervan vinden? Of is het ANC in jullie optiek ook een (potentieel) deel van de "gevestigde orde"? (ik sprak laatst met een "radikale" activist die vond dat Oliver Tambo zich door het imperialisme in had laten pakken omdat hij een stropdas draagt!) Het ANC wil tenslotte regeren. En een bevrijd, ja zelfs een socialistisch Zuid-Afrika met haar ANC-regering zal toch vooralsnog op z'n minst rekening moeten houden met -en misschien zelfs in sommige opzichten moeten samenwerken met- de kapitalistische wereldorde (zie wat er gebeurd is in de Sovjet Unie, in China, Zimbabwe). Het ANC praat nu al met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven! Waarom zouden wij dan elke

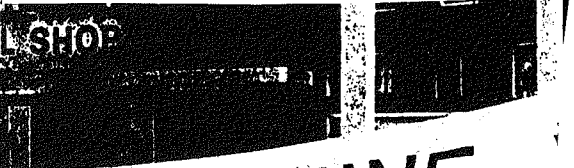
vorm van gesprek bij voorbaat uitsluiten?

Jullie zullen me wel een "refo" (reformist) vinden, hoewel de meeste mensen in m'n omgeving me behoorlijk links vinden. Voor de duidelijkheid: ook ik vind dat de huidige kapitalistische wereldorde (of liever: wanorde) radikaal om moet, alleen ik ben meer dan jullie bereid om binnen de "bestaande verhoudingen" te werken en daar openingen te zoeken, maar ook met als uiteindelijk doel het radikaal omvormen van de bestaande onrechtvaardige verhoudingen in nieuwe, menselijke verhoudingen. Soms betekent dat revolutionair omwerpen (zoals de apartheid in Zuid-Afrika), in andere gevallen -wanneer massaal lijden en dus ook een revolutionaire massa ontbreken- zullen we het met minder moeten doen. Noch de sociaal-demokratische, noch de kommunistische, noch de anarchistische, noch de autonome beweging, noch de oude en nieuwe sociale bewegingen, noch de nationale bevrijdingsbewegingen (o.a. ANC) kunnen het sukses opeisen van het vernietigen van het kapitalistische beest, hooguit is het beest een heel klein beetje getemd. Het kapitalisme is en blijft voorlopig (helaas) een realiteit. We moeten niet de illusie hebben dat we het kapitalisme op de rand van de afgrond brengen door een paar Shell-slangen door te snijden. Er is nog een langdurige strijd op allerlei fronten nodig. Ieder moet voorlopig in haar/zijn beweging de strijd voortzetten. Ik ben niet bij voorbaat tegen elke vorm van "radikale aktie", maar vooralsnog blijf ik binnen de "gevestigde" aktievormen opereren. De grens tussen 'radikale' en 'gevestigde' akties is overigens vaag: is het bekladden van een Shell-pomp (waar ik zelf eens aan meegedaan heb) niet radikaal en het doorsnijden van benzineslangen wel?

Ik zou jullie vooral willen vragen: luister vooral naar wat het ANC, het UDF etc. ons te zeggen hebben over de te voeren strijd en houdt er rekening mee dat hùn strijd bij het brede publiek in diskrediet gebracht zou kunnen worden door al te radikale aktiemethoden van nederlandse activisten.

strijdbare groeten!

"refo" Nico

SHELL SMEERT DE APARTHEIDSMACHINE

DE ZWARTE 7

KRONIEK VAN EEN DAG

bajesbrief van rené

7.00 uur. Piepjes van m'n horloge. Wordt nou wakker, direkt gaat die deur weer open. 'Moet je thee?'. Ieder keer weer spannend wie er die dag in de dagdienst zit. Bepalend voor een groot gedeelte van de sfeer. Het aantal confrontaties en de sfeer waarin die gebeuren.

7.10. Shit, het is de pitbull. Een duidelijk geval van frustratie. Weet zich niet anders te handhaven dan een uiterst formele opstelling. Regels zijn regels. 'Wie maakt die regels?'. 'Weet ik niet, misschien de direktie'. 'Waarom kunnen we er niet gewoon uit? Er zijn genoeg bewaarders, er is geen arbeid voor diegenen die werken'. 'Weet ik niet, zo hoort het'. Gek word je van die galbakken, die zelf niets kunnen bedenken, bang als ze zijn meteen misbruikt te worden.

Het zal een dag van de kleine strijdjes worden, met in je achterhoofd steeds wat je recht is, wat de norm is, en hoe ze je proberen te frustreren. Dat vereist een zorgvuldige planning van de dag. Me niet laten provoceren, voldoende ruimte in m'n hoofd houden om m'n eigen dingen door te zetten. De spanning op het paviljoen stijgt nu al. Overal staat de muziek hard aan, wordt er driftig gestofferd. Er zijn hier prakties geen 'lezers'. kunnen zich niet concentreren. Harde muziek om de maastroom om te leggen, de buurman bestaat niet, die kom je pas tegen tijdens de rekreatie.

8.00. Heb ik gegeten en zit aan de koffie achter de tafel. Deze week heeft mijn vloer arbeid. Dat betekent geen activiteiten in de ochtend. De hele ochtend prakties ongestoord kunnen werken. Knip me gek in de kranten, moet iedere keer bedenken waar een artikel inpast, en waarom ik het knip. Gaat op zich heel goed, een soort training om voortdurend de veelheid van onderwerpen in hun onderlinge verband te kunnen blijven zien. De kunst is niet kennis te nemen van de feiten, maar deze te combineren en te interpreteren.

M. staat aan de deur. Wil de laatste dingen nog doornemen, moet zo naar z'n hoger beroep. Het openbaar ministerie is in hoger beroep gegaan, wil een hoge straf (eis negen jaar) en TBR. Gisteravond hebben we samen z'n laatste woord doorgenomen. Hij is helemaal verkankerd door psychiaters en pedagogen. Denkt bij alles wat hij zelf zegt, meteen aan hoe het geïnterpreteerd gaat worden. Het denken met een dubbele bodem, waar-

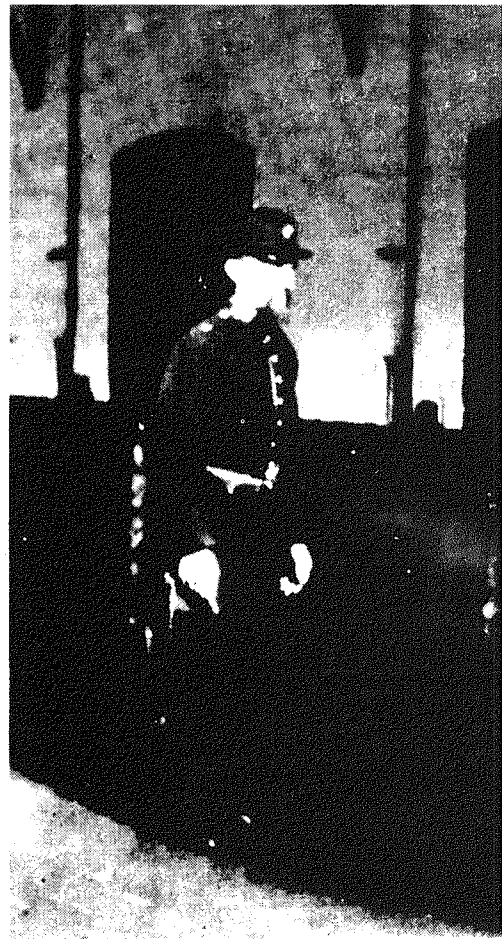
bij hij het zicht op z'n eigen waarheid helemaal kwijt is. Vindt dat hij straf heeft verdiend, maar hulp nodig heeft. Zijn laatste woord had hij ook zo geschreven. Het openbaar ministerie als de vleesgeworden schreeuw om wraak van de maatschappij. Hij worstelt met schuldgevoel.

Vindt het erg wat er gebeurd is en onderweept zich aan de schreeuw. Een paar dagen geleden had een oud-diender (12 jaar in het 'vak') het beheer over de schoonmakers gekregen. M. is er één van. Een geprivilegeerd boegeerd baantje. De hele dag 'buiten' dubbele activiteiten, de mogelijkheid tot meer sociale contacten. De oud-diender heeft 't achter z'n ellebogen. Praat graag over anderen, zeikt ze af, maar altijd als ze er niet bij zijn. M. is solidair met de beroddelden. Hij zegt dat tegen ze. Zo konden we de oud-diender publiekelijk afzeiken, simpelweg door 'm te konfronteren met z'n uitspraken t.o.v. diegene waar hij ze over deed. Hij ging af voor personeel en bajeeklanten. Hij probeerde wraak te nemen op M. Zei dat de bewaarders besloten hadden om hem te ontslaan. Dat zou betekenen, dat M. de hele dag op cel zou moeten zitten. Hij kan daar helemaal niet tegen. Sociale isolatie vernietigt hem. Hij heeft een 'border-line' cyndroom. Weet vaak de grens niet te trekken tussen wat werkelijk gebeurd, en wat in z'n fantasie. Soms komt hij uit z'n cel en dan heeft hij de nacht doorgebracht in de jungle van Guatemala. Beschrijft de scenes, zoals die hallucinerende begin beelden van 'apacalyps now'. Een bloedbad van schijngevechten en zelfvernietiging. Het is over wanneer de ochtend aanbreekt en hij z'n cel uitkan, weer onder anderen is.

Zo wilde de oud-diender hem dus straffen voor z'n solidariteit, z'n weigering om zich door z'n geprivilegeerde positie, als een verlengstuk van de bewaarders op te stellen. Eergister werd op de luchtplaats een soort parool gegeven: niemand neemt het baantje van M. over, met uitleg wat er aan de hand was. Dat werkte. De beslissing werd terug gedraaid en afgedaan als een geintje. Ik gaf dit voorbeeld aan M., tijdens de bespreking van z'n laatste woord. Dat hij zich niet moest schamen om te zeggen dat straf hem zou vernietigen en dat hij hulp nodig had om, in z'n eigen woorden: 'de verwoesting van z'n eigen leven', ongedaan te kunnen maken. Dat zijn geen leugens, om onder een lange straf uit te komen, het is waar. Ben benieuwd hoe het hem vergaat vandaag.

Terug naar m'n tafel nu, m'n eigen dingen.

Iemand schreef: 'Zowel isolatie als ook het contact met alleen sociale gevangenen is altijd een aanval op de identiteit van de politieke gevangene, en zo is ook het programma en doel, je terug te stoten naar waar je eens vandaan kwam, wat je achter de rug hebt, wat je reeds in één of 1000 strijdjes overwonnen hebt. In de sociale gevangene tref je altijd iets uit je verleden aan, iets bekends uit je eigen structuur, omdat je uit dezelfde ellende, dezelfde structuren en dezelfde maatschappij vandaan komt'. 'Binnen het bajessysteem en de doelstellingen die ze daarmee tegen jou hebben is hun doel, in nederland en elders, dat de politieke gevangene bij de sociale gevangene zijn eigen structuren herkent, voor de confrontatie daarmee kapituleert, zich in deze structuren weer 'thuis' gaat voelen en weer terugkeert naar zijn uitgangspunten, de politieke confrontatie dus opgeeft'. Dat is waar. De voortdurende aanvallen van de be-

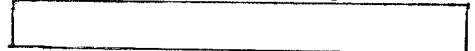
waarders en de direktie op individuen het geheel, volgens de principes van het platste behaviorisme door middel van een uitgekiend systeem van gunsten (i.p.v. rechten) begrijp ik ook zo. Zoals ik al eerder geschreven had ligt de oplossing er niet in jullie te schrijven over 'subjektief lompen', als een poging een grens te trekken tussen mijn identiteit en een afdwongen bewustzijn van sociaal gevangene. Ook al zijn die herkenbare structuren van de ellende en de maatschappij een onderdeel van die identiteit, ik identificeer me er niet mee. Ook op het dieptepunt van een crisis verlies ik mijn begrip ervan niet. Daarom was die crisis ook niet zo dramaties, beoordeel ik 't (achteraf) als positief omdat het me veel leert over mezelf en over het karakter van de vernietiging. Jonas zei het zo: 'hier (in de bajes) beweeg je je op een absoluut politiek terrein, elke stap die je doet weerspiegelt jouw strijd. Het is een konstante politieke konfrontatie tussen jou en de vijand'.

De direktie is in het offensief gegaan. P. één van de genen met wie we de brief hebben opgesteld en verspreid. De brief, bron van onrust hier. De sociaal-kultureel werker is er tegen, hij is voorzitter van de gedetineerden-kommissie en funktioneert als smeer-olie en stoomfluit.

De onderliggende toon verontrust hem, te dreigend en de brief had op een door de direktie te controleren wijze, ingediend moeten worden. Ze spreken van een ondergrondse organisatie van oproerkraaiers, met vermoedens, wie daar bij zitten. P. heeft een strafoverplaatsing gekregen, vanuit een andere bajes is hij overgeplaatst naar de bijlmer. Officieel op grond van verkregen ambtelijke informatie van de cri, m.b.t. ontvluchttingsplannen. Hij ging in beklag. Tijdens het dienen van het beklag bleek dat die ambtelijke informatie niet bestond. Kort daarvoor had een sociaalkultureel werker hem al uit de doeken gedaan, wat de werkelijke redenen voor zijn overplaatsing waren: 'jullie zaten daar met een vaste groep, controleerden de gedetineerdekommissie, zelfs jullie beklagzaken werden gekoördineerd. Je begrijpt toch wel dat wij dat niet kunnen hebben? Als de gedetineerden als één blok tegenover de bewaarders en de direktie komen te staan, wordt de situatie onhoudbaar'. Tijdens de beklagzaak viel P. samen met de advocaat, de gronden aan. De gronden werden verdedigd door een direktielid. Dit direktielid is niet gewend om met advocaten en mondige bajesklanten te maken te krijgen in beklagzaken. Had zich dus ook zo voorbereid. Hij ging ten overstaan van het hoogste kollege van beklagzaken op de platte bek. Zijn wraak is effectief en geniepig. P. krijgt nu drie keer per nacht controle: luikje open met veel kaabaal, lichten gaan aan, bewaarder weet van niets.

De dag na het beklag, moesten wij met z'n drieën bij de direktie komen. Als veronderstelde oproerkraaiers werden we gegijzeld. 'Als er akties komen - en de geruchten gaan dat jullie daar mee bezig zijn - dan betekent dat voor jullie een overplaatsing naar de 'rode pannen' een landelijke isolatie-bajes voor gevaarlijke en moeilijke gevangenen.' De gedetineerdenkommissie, was er ook bij. Zij haalden mateen bakzeil, onder het dreigement. De één omdat hij nog maar zes weken moet, de ander omdat hij in aanmerking wil komen voor een open strafkamp. Als zoethoudertje kregen ze de toezegging dat er aan de brief gewerkt werd, maar dat akties en dreigementen kontraproduktief werken. Derhalve had de direktie de realisering van de eisen uitgesteld, vanwege de brief. En toen stonden we tegenover elkaar, in drie kampen. Bij het eerste dreigement én voorgehouden wortel, is de aktie in het water gevallen. Zo doorzichtig als het is, evenzo effectief werkt het. Die brief waar ik het steeds over heb, slaat terug op het beheersingsproces door middel van gedragsmanipulatie van de sociale gevangene. Er werden vier brandpunten in genoemd, waarin de manipulaties het duidelijkst waren en vervolgens ondertekend door 80% van de toren. Ze zijn even geschrokken, maar hebben het nu weer geheel onder controle met een verdeel en heers taktiek die zo'n baard heeft. Inmiddels is het etenstijd.

1.00 uur. De lucht. Het dagelijks ommuurde uurtje lucht happen. 'Zo, wat heb ik gehoord? En wat ga je nou doen?' 'Hoe bedoel je, wat of ik ga doen?' 'Nou uh.....' Ik word kwaad. Stap op een lid van de gedetineerdekommissie af, die het er ook over heeft met een groepje anderen. 'Je hebt je g.v.d. laten intimideren, welke pet heb je eigenlijk op?' Nee dat begreep ik helemaal verkeerd, moest toch inzien dat sociaalkultureel werk op onze hand is, en als die zegt dat we zo niets bereiken, moeten we daar van uit gaan. En of ik soms dacht dat de gedeco nooit wat gedaan had. Oude discussie, oude argumenten. Nee, de gedeco kan niets uithalen, want de leden vertegenwoordigen niets meer dan zichzelf. Er is geen overleg met de bajesklanten op het paviljoen, dat wordt tegengehouden. En zolang de direktie de toegang tot de gedeco willekeurig kan ontzeggen aan gedetineerden - aan mij dus ook, is al gebeurd - kan er nooit sprake van zijn dat de gedeco een vuist kan maken enz. enz.. Laatste argument was dat de brief ook de bedoeling had het recht van bajesklanten, zich te organiseren en de vrijheid van vergaderen en meningsuiting, te bevechten. En bij het eerste de beste dreigement en voorgehouden koekje ligt alles op z'n gat. Waar ik me zo druk over maak enz. enz..

2.00 uur. Weer terug op cel. Ik moet er nog eens goed over nadenken. Zoals de situatie er nu voor staat, zie ik er weinig heil in de onvertelbare held uit te gaan hangen ten overstaan van een welwillend maar passief bajespubliek. Dat was de inzet van de brief en de aankondiging van acties ook helemaal niet. Voor mij is de inzet zoals jonas het zei, het zetten van iedere stap is politiek én het politiseren van iedere stap die je zet. Alle aspecten waarmee ze me de identiteit van een sociale gevangene opdringen, aan te vallen en me zodoende heel te kunnen voelen. Iets wat me in het begin heel slecht af ging. Toen kon ik een verhaal als van M. niet eens horen.

Maar dat is een geluid wat uit de verte komt. Uit een ver verleden. Een geluid waarvan de politieke betekenis voor buiten niet automatisch uit afgeleid kan worden. Een geluid wat uit de strafrechtshervormingsbeweging komt, maar op zichzelf genomen geen revolutionaire betekenis heeft. Dat wil dus zeggen dat ik er niet zonder meer vanuit ga, dat criminaliteit een vorm van verzet tegen de bezitsverhoudingen is en dus (potentiëel) revolutionair. Het politieke banditisme is in het nederlands zowiezo al een tamelijk onbekend gegeven (op Kocymans neem en eet na), maar onder de huidige (bajes)verhoudingen helemaal ver te zoeken.

Een B.S.G. heeft een plaats binnen een (brede) politieke tegenmacht, het kan een onderdeel zijn van de strijd. Maar maak er geen vals perspectief van. Vooralsnog stelt het niet meer voor dan het aantal leden; twee: een rebel en een politieke gevangene. Mijn prioriteit ligt bij de voorbereidingen van het proces. Daar ben ik een onderdeel van, dat is mijn identiteit. De sociale gevangene zit geïsoleerd, de politieke niet.

16.30 uur. Het avondeten. De pitbull van de dagdienst is afgelost, door een nieuwe pitbull. Jammer, want nu begint het gezeik over de bezorging van het N.R.C. en deze heeft niet de reputatie er maar iets voor te willen doen. Hij moet een telefoontje plegen met de hoofdbewaarder, maar loopt het risico afgezekend te worden, ondanks mijn verzekering dat 't afgesproken is. Je ziet 'm worstelen. Als blijkt dat ik lieg gaat 'ie af, als het blijkt dat ik gelijk heb en hij doet niks ook. Hij ziet de stok maar kan er niet bij. Hij besluit de zaak te vertragen, in de hoop dat ik straks een ander aanschiet en hetzelfde vraag. Mooi nie!!

18.15 uur. Rekreatie. Dezelfde bewaarder aangeschoten, kan zich er in alle redelijkheid niet aan onttrekken. Hij belt.

M. is net terug. Ging slecht. De psychiater van het P. Baancentrum had hem toerekeningsvatbaar verklaard, i.t.t. het eerste rapport. Eis zes jaar en T.B.R.. Opsluiten en niet meer naar omkijken, dat is de heersende tendens. Blijkt ook uit het artikel in Vrij Nederland. De criminaliteit stijgt nauwelijks, het aantal veroordelingen neemt af, maar de hoogten van de straffen toe. Veroordeelden zitten gemiddeld veel langer. Het law-and-order principe van kotsbrok en consorten. De kleine hoop om een korte straf met T.B.R. te krijgen vervliegt voor 'm. Als de uitspraak konform de eis is, zal hij ook niet langer geloven in de mogelijkheid om z'n verwoeste leven met deskundige hulp te normaliseren. Die kleine mogelijkheid om z'n schuldgevoel en verdriet te verwerken, het voortgaande proces van vervreemding stop te zetten, wordt gesmoord. Zo creëer je (ook) gevaarlijke mensen, want ze hebben niets te verliezen en zijn wanhopig.

19.45 uur. Het hok weer in. De avond is begonnen. Weet niet waar ik zin in heb. Lezen, schrijven of buizen. Besluit m'n broek te gaan omzomen. Daarna lezen en om 12.00 uur dagsluiting. Overdenk ik de dag, de volgende, en val in slaap met m'n gedachten aan jullie daarbuiten en bedenken me dat ik dit allemaal ga opschrijven.

SUMUD! René

Als ik zeg: binnen is buiten, als de werkelijkheid onder een vergrootglas, dan heb ik het over de bajes, als brandpunt van alle ellende die je tegenkomt. Ik schrik ervan als de oprichting van de B.S.G. meteen tot een onderdeel van het perspectief wordt verheven, zoals blijkt uit de Zwarte nr. 103. Dat is meer wenspolitiek dan dat het realiteit is. De B.S.G. is niet meer dan de uitdrukking van een idee hoe je de confrontatie ziet en achteraf is de middelste letter wat mij betreft ook nog verkeerd gekozen. Uitdrukking van het idee dat de grondoorzaak van criminaliteit de bezitsverhoudingen en vervreemding zijn.

Ik ken er maar één die in de verte wat weg zou kunnen hebben van een soort Robin Hood. Die komt uit het zuiden des lands. Uit een streek waar de metropool ellende van de dope nog niet die vormen zoals in amsterdam heeft aangenomen. 80% zit hier voor drugs-delicten. En dat is een wereldje waar solidariteit ver te zoeken is. Laat staan het knokken voor kollektiviteit, en dat is noodzakelijk wil de bajesstrijd een met buiten vergelijkbare politieke en revolutionaire inhoud hebben. Net zo min als buiten, verander je binnen op een korte termijn de verhoudingen die ons scheiden in plaats van binden.

In de week van 20 juni wordt er in diverse kranten geschreven over een pamflet dat in Utrecht e.o. verspreid is, getiteld: "Zelfmoord, wat doet u ermee?" Het pamflet, getypt in gotische letters en ondertekend met "Zonen der Vernietiging. Extreme vleugel der Autonomen", gaat tekeer tegen de huidige maatschappij.

De inhoud.
 Waarom plegen zoveel -met name jonge- mensen zelfmoord. Omdat er voor hen geen plek is in deze maatschappij. Argumenten zijn o.a.: het geld dat in het koningshuis gepompt wordt, de gevaren voor het milieu, de (financiële) schandalen veroorzaakt door de rijken aan de top.
 "Volk van Nederland, laat u geen zand in de ogen strooien" en 'maak kapot wat jou kapot maakt' is hun simpele oplossing. En dit kan heel goed d.m.v. kamikaze acties, bijvoorbeeld door met een zaal de Ridderzaal in te stappen op prinsjesdag en alles en iedereen op te blazen, inclusief de "nazi-achtige politie".
 Tot zover zou dit pamflet als je deze samenvatting leest nog best uit een inderdaad extreme autonome hoek kunnen komen.

Racisme.
 Er zit echter een kronkel in het redeneerschema van het pamflet. Want er moet namelijk nog een belangrijk aspect onder de aandacht gebracht worden: het probleem van de buitenlanders. Heel handig wordt dit geopend met de opmerking dat "iedereen in zijn eigen land moet vechten".
 Hup: buitenlanders eruit. Maar dan komt het: "Gasten zijn nu eenmaal gasten en zeker geen blijvers. Binnen vele bedrijven is de sfeer verpest door de mentaliteit van de buitenlanders."
 Langzaam klimt de intolerantie op, totdat, in razernij inmiddels, de Zonen uitroepen dat Turken in feite de grootste schoften zijn die er bestaan. De kern van het verhaal is dus niet het verzet dat noodzakelijk is tegen de maatschappij, maar tegen de "vreemden" in "ons land".

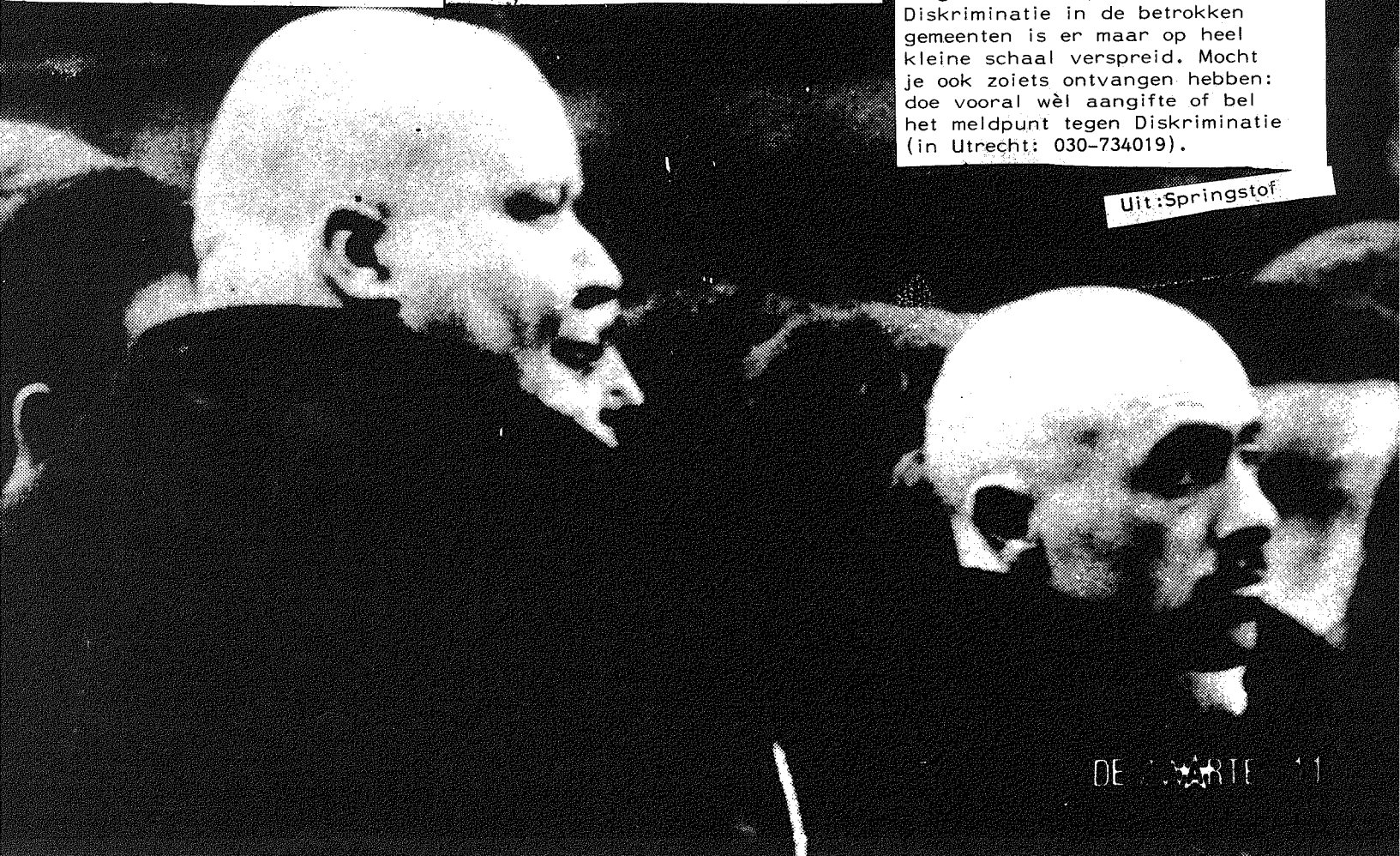
Autonomen?
 De extreme vleugel van de Autonomen blijkt een extreem rechtse vleugel te zijn.
 De opbouw van de argumentatie: inspelend op de gevoelens van angst en onvrede bij het "Volk van Nederland";

-het nationalisme: iedereen moet in z'n eigen land vechten;
 -aanwijzen van de zondebokken en het hen toedichten van allerlei afschuwelijke eigenschappen;
 -geen vertrouwen in de slappe, leugenachtige politici en, vooruit, ook het koningshuis is slecht.

Het lijkt er meer op, dat de Zonen zich door middel van dit pamflet tegen de Autonomen keren. Niet zo verwonderlijk ook, want "de" Autonomen worden vooral met -extreem-links geassocieerd en ondanks dat de Zonen zich af en toe bedienen van extreem linkse kretologie (nazi-politie bijv.) zijn zij op de extreem rechtse toer.

Verspreiding.
 Voor zover bekend zijn er maar heel weinig van deze pamfletten verspreid, ook al berichtten de Zonen aan de kranten dat er 10.000 zouden zijn verspreid. Het feit dat ze dit aan de kranten meedelen lijkt eerder een publiciteitstrekkertje, zoals de hele actie overigens.
 In Utrecht zijn ze vnl. rond het IBB (studentenflats) verspreid. Bij de politie is hier een aantal maal aangifte van gedaan. Ook volgens de Meldpunten tegen Diskriminatie in de betrokken gemeenten is er maar op heel kleine schaal verspreid. Mocht je ook zoiets ontvangen hebben: doe vooral wèl aangifte of bel het meldpunt tegen Diskriminatie (in Utrecht: 030-734019).

Uit: Springstof

VROUWEN NAMEN HET

JUSTITIE NAM HET HEN NIET IN DANK A

Op 11 juli om 11.00 uur staan wij, 6 vrouwen van de Helse Hex te Amsterdam, terecht (voor de rechtbank te Alkmaar) wegens smaad tegen de therapeut Rob van Rees die vrouwen seksueel misbruikt heeft. In februari '87 hebben wij in zijn woonplaats Uitgeest huis aan huis pamfletten verspreid. Dit om andere vrouwen voor zijn praktijk(en) te waarschuwen en om onze woede te uiten over de seksistische rechtspraak waarbij hij er met f 1000,- boete vanaf kwam. Nu wordt ons "aanranding van zijn eer en/of goede naam" te laste gelegd - **schandlig !!!!** Justitie wil ons vja dit proces als voorbeeld voor andere vrouwen gebruiken om vooral niet het recht in eigen hand te nemen; vrouwen moeten kennelijk dit soort gerechtelijke uitspraken respecteren, uitspraken die hen nota bene keer op keer in de kou laten staan!!! Het is noodzakelijk dat jullie massaal naar de rechtbank komen om justitie duidelijk te maken dat vrouwen zich niet laten intimideren. Bovendien kunnen we jullie solidariteit goed gebruiken.

Informatie tel. nr. 020-867384

**VROUWEN,
WIJ REKENEN OP JULLIE KOMST!!!!**

**DATUM: 11 juli 1988 om 11 uur
ADRES: GEESTERSINGEL 13,
ALKMAAR**

Voor verdere informatie, bel;
Stichting De Helse Hex,
tel: 020-867384

Op woensdag 10 september 1986 vond de uitspraak plaats inzake het proces tegen therapeut ROB VAN REES.

Onder het mom van therapie heeft VAN REES, die als therapeut verbonden is geweest aan de "Triangel" in Amsterdam, verschillende vrouwen seksueel misbruikt.

De eis luidde: 12 maanden gevangenisstraf waarvan 6 maanden voorwaardelijk en het niet zelfstandig mogen uitvoeren van zijn beroep voor een periode van 3 jaar.

UITSPRAAK: f 1000,- boete.

Vrouwen verkocht voor een geldbedrag!fff!!!!!!ffff\$\$\$!

Voor de zoveelste keer hield justitie een seksist de hand boven het hoofd.

Er was gebrek aan bewijs.

HOEZO BEWIJS?????

Wanneer zullen vrouwen eindelijk eens serieus genomen worden.

VAN REES is inmiddels ontslagen bij de Triangel. De druk van buitenaf werd te groot; men was bang dat VAN REES hen een slechte naam zou bezorgen.

Zijn privé-praktijk (DE BONKELAAR 15, UITGEEST) zal hij echter zonder enige controle kunnen blijven uitoefenen.

Helaas is dit alles geen op zichzelf staand feit.

Vandaag, op dit zelfde uur, worden vrouwen in inrichtingen, therapeutische gemeenschappen, op PAAZ-afdelingen en bij andere hulpverleningsorganisaties misbruikt.

Onder andere d.m.v. zogenaamde

"weerbaarheidstherapie" moeten

vrouwen het hun in het verleden

aangedane seksuele geweld op-

nieuw beleven. Het gaat dan niet

alleen om praten, maar om rollen-

spelen waarin de mannelijke thera-

peut de vader/opa/broer/oom/

echtgenoot/vriend/kennis/buurman

enz. "speelt".

Of vrouwen worden naakt de

isoleercel ingegooid, ze worden

betast, begluurd, vernederd en

verkracht door hulpverleners, ver-

plegers, psychiaters, psychologen,

therapeuten, maatschappelijk wer-

kers en artsen (narcotiseurs, typ.)

Er is een verschil in macht tussen

hulpverleners en hulpvragersters,

net zo als mannen meer macht

hebben dan vrouwen. Hieruit volgt

dat mannelijke hulpverleners een

dubbele machtspositie hebben ten

aanzien van vrouwen. Dit maakt

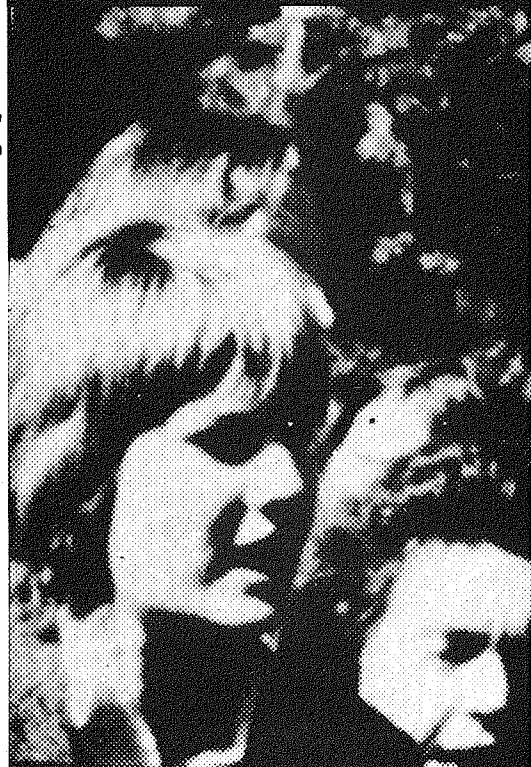
het dubbel moeilijk voor vrouwen

om seksueel misbruik te onder-

kennen en hun verzet te uiten.

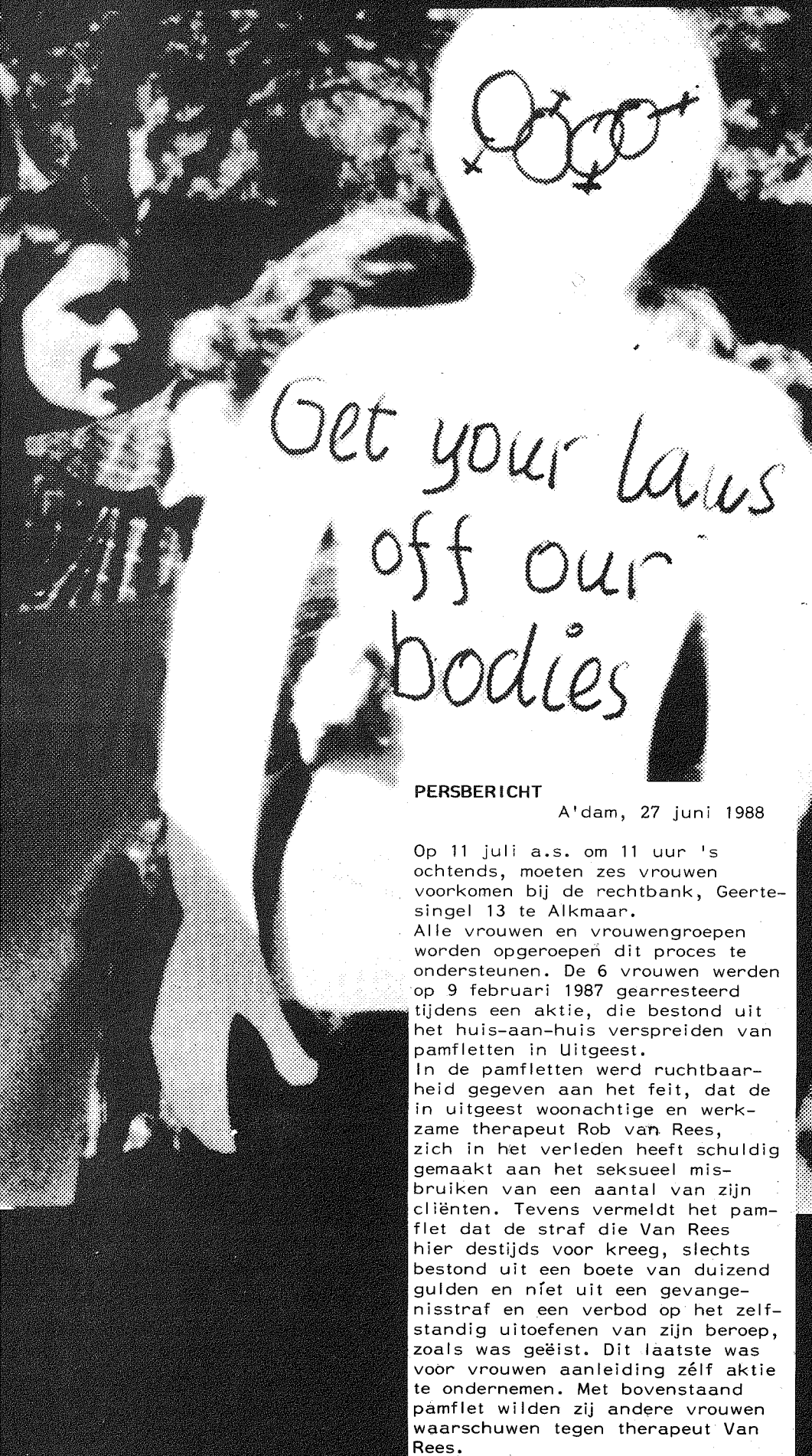
**DEZE SMERIGE PRAKTUKEN VAN DE
HEREN (MEDICI) MOETEN OPHOUDEN!!**

**JE BENT NOG NIET VAN ONS AF,
VAN REES.**

BODY

RECHT IN EIGEN HAND !

PERSBERICHT

A'dam, 27 juni 1988

Op 11 juli a.s. om 11 uur 's ochtends, moeten zes vrouwen voorkomen bij de rechtbank, Geertensingel 13 te Alkmaar.

Alle vrouwen en vrouwengroepen worden opgeroepen dit proces te ondersteunen. De 6 vrouwen werden op 9 februari 1987 gearresteerd tijdens een actie, die bestond uit het huis-aan-huis verspreiden van pamfletten in Uitgeest.

In de pamfletten werd ruchtbaarheid gegeven aan het feit, dat de in uitgeest woonachtige en werkzame therapeut Rob van Rees, zich in het verleden heeft schuldig gemaakt aan het seksueel misbruiken van een aantal van zijn cliënten. Tevens vermeldt het pamflet dat de straf die Van Rees hier destijds voor kreeg, slechts bestond uit een boete van duizend gulden en niet uit een gevangenisstraf en een verbod op het zelfstandig uitoefenen van zijn beroep, zoals was geëist. Dit laatste was voor vrouwen aanleiding zélf actie te ondernemen. Met bovenstaand pamflet wilden zij andere vrouwen waarschuwen tegen therapeut Van Rees.

Van rees is inmiddels ontslagen bij het therapiecentrum "de Triangel" te Amsterdam, maar oefent in zijn privé-praktijk te Uitgeest nog altijd zijn beroep uit en kan daarom in principe opnieuw vrouwelijke cliënten seksueel misbruiken. Dit laatste overigens onder het mom van therapie. Daar waar justitie vrouwen niet de bescherming biedt, waar zij recht op hebben, nemen vrouwen het recht in eigen hand!!! Van Rees kwam eraf met een geldboete van duizend gulden, wegens gebrek aan bewijs was zijn straf niet hoger...(seksueel misbruikte) vrouwen worden door justitie blijkbaar nog altijd niet serieus genomen.

Helaas staat de zaak van Van Rees, als voorbeeld van seksistische rechtspraak niet op zichzelf, maar is seksistische rechtspraak structureel. Een recente uitspraak van de Hoge Raad maakt dit laatste ook weer eens pijnlijk duidelijk; terwijl vrouwenbelangengroepen al jaren vechten voor een wet, die verkrachting binnen het huwelijk strafbaar stelt, komt de Hoge Raad met een uitspraak, die in feite ook verkrachting binnen niet-huwelijkse relaties niet-strafbaar verklaart. Vrouwen die in therapie zijn bij een mannelijke therapeut zitten in een positie van dubbele machtsongelijkheid, n.l. die van ongelijkheid tussen hulpvrager en hulpverlener en die van ongelijkheid tussen mannen en vrouwen. Dit maakt deze vrouwen een gemakkelijk doelwit voor seksueel geweld. Juist de laatste tijd wordt wat dit aangaat het topje van de ijsberg zichtbaar, wordt het duidelijk dat seksueel geweld door hulpverleners heel vaak voorkomt. Daarnaast maakt de dubbele machtsongelijkheid het voor vrouwen, die misbruikt zijn door hun hulpverleners, erg moeilijk dit seksueel misbruik te onderkennen en aan te geven. Seksistische rechtspraak, waar de zaak Van Rees een voorbeeld van is, is daarbij zeker geen aanmoediging voor vrouwen om voor hun recht op te komen. Juist daarom kwamen de vrouwen in actie, daarom zullen zij het, indien nodig, weer doen. Ook justitie is een mannenbolwerk en de "heren" houden elkaar nog altijd de hand boven het hoofd.

Volgens de wet zijn er twee gronden waarop een verdachte eventueel niet veroordeeld zou worden voor het plegen van smaad, n.l. wanneer men dit doet uit zelfbescherming of om het algemeen belang te dienen. De zes terecht staande vrouwen verspreidden het pamflet om zichzelf als vrouwen te beschermen tegen therapeut Van Rees en dienden daarmee wel degelijk het algemeen belang, of anderszins toch op haar minst het belang van vrouwen.....

VRIJBRIEF VOOR VERKRACHTING BINNEN (NIET-)HUWELIJKSE RELATIES

DE VERKRACHTER WORDT NOG
STEDS NIET VEROORDEELD; DE
VROUW ONDERVINDT LEVENSLANGE
SCHADE

VERKRACHTING DICHTERBIJ DAN JE DENKT

Het stuk in Zwarte 104 duidde al de Hoge Raads-uitspraak aan, die verkrachting binnen relaties wettelijk regelt, of dat nu binnen een huwelijk of niet-huwelijkse relatie is. Een vrouw van het Clara Wichman-instituut -wetenschappelijk instituut voor vrouwen en recht- zegt het onbegrijpelijk te vinden, dat, nu vrouwen zó benadrukt hebben dat ze eindelijk oude freudiaanse en oude katholieke, conservatieve denkbeelden-patriarchale!- van zich afgeworpen hebben, en sexueel even vrij behoren te zijn als mannen, de Hoge Raad anno 1987/1988 nog steeds durft te zeggen, dat een vrouw sexueel dienstbaar moet zijn in de relatie met een man.

Zolang de man meent niet te doorzien dat het "UIT" is, mag hij de vrouw nemen met geweld en behoeft hij niet te weten (ich habe es nicht gewusst!) dat hij haar verkracht, en behoeft hij zich er niet van bewust te zijn (ich bin mich davon nicht bewusst!) dat hij een strafrechtelijk delict pleegt, kan hij dus in dit patriarchaal systeem vrijuit gaan, doen wat hij wil, tot en met het ergste wat een vrouw kan worden aangedaan: verkrachting.

Hier worden door de HR normen gekreëerd, die het systeem van de HEERSEN den waarborgen. Oordelen van mannelijke rechters, dragers van het patriarchaat, bepalen de hoogste rechterlijke MACHT. Ze zijn "geletterd en belezen", wetenschappelijk, "intellectueel", en menen de normen van de maatschappij te kunnen bepalen, maar hebben schijnbaar nog nooit gelezen of gehoord of ervaren, dat vrouwen- de helft van die maatschappij- zélf bepalen hoe ze met hun seksualiteit omgaan, onafhankelijk van de wens en de wil van MENEER, en dat niet die mannen dat voor hen hoeven te doen.

Dit patriarchaal (rechts-)systeem wil niet begrijpen hoe belangrijk sexuele vrijheid voor vrouwen is.

Al (eigenlijk: pas) in 1984 is er een voorstel gekomen om verkrachting binnen een huwelijk strafbaar te stellen, dat voorstel is anno 1988 nog steeds niet aan de tweede kamer gepresenteerd. Slechts is er enkele jaren geleden een voorontwerp ter advies aan de emancipatieraad gestuurd, maar daar is tot op heden nauwelijks wat mee gedaan: zó belangrijk vindt dit systeem vrijheid van vrouwen, dat er nog dagelijks bij de wet geregelde verkrachting van vrouwen kan plaats-

vinden. Er wordt nu wel aangedrongen bij justitie een voorstel te behandelen om het hele probleem verkrachting los te koppelen van de zedelijkheidswetgeving (die NB uit 1911 stamt en slechts hier en daar bijgesteld is!) en apart te nemen, er nú een uitspraak over te doen, niet te wachten tot nog meer verkrachtingen nog meer vrouwen schade berokkenen. Justitie heeft nu toegezegd, dat verkrachting binnen (niet-)huwelijkse relaties strafbaar gesteld gaat worden....maar dat zei men in 1984 ook en dat kan dus nog wel eens héééééél lang gaan duren, tenslotte is het een voorstel aan de HEREN-beleidsmakers, en daar kunnen we ons vertrouwen absoluut niet aan geven!

Dit staatsbestel denkt even te kunnen oordelen als zedenMEESTER over hoe verhoudingen moeten zijn, hoe sexualiteit geregeld moet worden. Verkrachting buiten het huwelijk is wel strafbaar, terwijl verkrachting binnen (niet-)huwelijkse relaties wettelijk geregeld is door een dergelijke HR-uitspraak. Blijkbaar is het huwelijk dé plek waar verkrachting moet kunnen, want stol, de vrouw wil nooit neuken, dan komt er misschien wel nooit voortplanting tot stand, en daar is het huwelijk toch voor?!?! Het zou vergrijzing betekenen, en de wil van de man zou niet meer per definitie overheersen, en het huwelijk is toch de hoeksteen van de samenleving....????

Nu niet-huwelijkse relaties tegenwoordig een feit zijn waar de bestaande orde niet meer langer omheen kan, moeten die toch ook enige "rechtsbescherming" genieten, omdat de staat toch enigszins het idee moet geven, meegaand te zijn met haar onderdanen, (!!!!!), is ook nu, door de HR-jurisprudentie, de niet-huwelijkse relatie dé plek waar verkrachting moet kunnen.

Vreemd is, dat de beleidsmakers ook weten te bepalen als zedenMEESTERS, (wat zullen die lui er wanstaltige huwelijkse relaties op na houden, wat zullen hun echtgenotes te lijden hebben, zeker nadat hun echtgenoten dagelijks dit soort patriarchaal beleid zitten uit te stippelen), dat aanranding binnen (niet-)huwelijkse relaties wél strafbaar is, dat is nl. ontucht, men mag een fatsoenlijke vrouw nl. niet onzedelijk benaderen!! Ook hier bepalen staat en wet wat ontuchtig is, wat (on-)fatsoenlijk is; ontucht is bv. onder dwang of onder bedreiging van dwang sexueel verkeer hebben. In deze HR-affaire is dit laatste het geval, maar wordt dit

delict niet bestraft omdat het hier een niet-huwelijkse relatie betreft, waarin dat soort ontucht, hier dus zelfs verkrachting, wel mag. Ontucht is bv. ook, sexueel verkeer met kinderen onder de leeftijd van 16 jaar.

De staat bepaalt de moraal en de ethiek, en de noodzakelijke voorwaarden voor dit systeem, dat sexismen en racisme nodig heeft om mensen tegen elkaar uit te spelen.

Moelijk is de vraag: wat is verkrachting? Wie bepaalt dat? Zeker de vrouw, als ze NEE zegt bedoelt ze NEE.

Als de vrouw aangetast wordt, of één van de beide personen sexueel onderdrukt, is haar of zijn vrijheid aangetast; dit geldt voor hetero-, en homo-relaties, en het moeten zeker niet politie en justitie zijn die als patriarchale robotten tot in het bed oprukken, die bepalen wat verkrachting/aanranding is om ons vervolgens normen en waarden op te leggen.

Vaak wordt gezegd dat de vrouw er zelf om vraagt of er zelf aanleiding toe gegeven heeft; dit wordt vooral gezegd als de vrouw er blijk van geeft toch nog steeds met die man in relatie te willen blijven staan. Zo van: dan is er toch niets aan de hand?!?! , terwijl het van die vrouw een schreeuw is, een poging, aandacht te vestigen op het wezenlijke probleem dat juist verkrachting of aanranding is binnen een relatie; dit geldt bv. ook voor mannen & vrouwen & sexismen binnen de "beweging".

Nu n.a.v. deze HR-uitspraak er opnieuw veel tumult is, vooral natuurlijk binnen de vrouwenbeweging, want mannen zwijgen hier liever over, anders wankelt hun positie, is het keihard nodig, dat deze zaak niet nog verder opgeschoven wordt en in de doofpot terecht komt.

We nemen geen genoegen met de schijnoplossingen van beleidsmakers als Korthals Altes, die wetswijzigingen voorstellen waarin die loskoppeling, los van de zedelijkheidswetgeving, wordt voorgesteld van verkrachting binnen (niet-)huwelijkse relaties.

Het zijn noodoplossingen, omdat niet de bedoeling eraan ten grondslag ligt dat vrouwenbevrijding belangrijk is.

Die ontkenning van vrijheid van vrouwen uit zich niet alleen in de wetgeving, waarin gelijkschakeling van vrouwen aan mannen enorme morele problemen blijkt op te leveren voor de heren-beleidsmakers, maar ook in de reclame bv. waar voor vrouwen verne-

derende, conservatieve, sexistische opvattingen met de paplepel via de media bij mensen wordt ingegoten, of in de wetenschappelijke wereld, waar de benoeming van mannelijke hoogleraren een bevestiging is van het beeld dat de wetenschap toch beslist door mannen moet worden beheerst; er waren NB. vrouwen die zich kandidaat gesteld hadden!

Ook in de internationale arbeiderstructurering zullen vrouwen het onderspit delven als het gaat om verzekerde positie.

Alle vormen van sexismen op straat, in relaties door bekenden of door onbekenden, zijn zeker ook gevolgen van het staatssexisme; de staat schept hiertoe alle ruimte.

HOE ADRI DUIVESTEIJN DE STRIJD OM DE KLOOSTERTUIN VERLOOR

Op 10 april 1981 besloot het college van B. en W. van Den Haag dat de "Barthelomeuskerk" die bij het voormalige klooster aan de Prinsegracht hoort, mocht blijven staan en dat er met het toenmalige Emmaüs onderhandeld zou worden over het verdere gebruik van het klooster. Op 16 juli 1981 vond er een historisch gesprek plaats tussen Adri Duivesteijn en enkele mensen van Emmaüs. Dit gesprek maakte deel uit van de onderhandelingen. Adri was zeer belangstellend naar de opstelling van de gebruikers van het klooster tegenover het plan de tuin vol te bouwen met Hatjes, hij ging kennelijk van de veronderstelling uit dat hij dat kadootje wel zou krijgen uit dankbaarheid voor het behoud van de kerk. Dat de tuin een zaak van de buurt was, zat hem niet echt lekker en zijn reactie was dan ook dat we het daar nog wel eens over zouden hebben. Dat is dan inderdaad ook gebeurd. Pas 7 jaar later op 5 mei 1988 zou "Wij Beatrix" verklaren dat de kloostertuin wel waardevol was en dat Adri dus kon gaan fietsen of vissen. Hoe de 7 jaar strijd verliep? Op 19 nov. 81 werd een bouwplan voor 66 kippenhokken hateenheden, ter visie gelegd, het zgn. bouwplan de "Poort". Een tegenslag voor de gemeente was dat de eigenaar van Hogezaand 35 zijn huis niet wilde verkopen. Géén nood dan

Echter géén tijd genoeg om een bouwvergunning af te geven. Het licht stond nl. alweer op oranje doordat de beroepsproceduremachine weer gestart was. De Arobrechter schorst en de gedeputeerde staten van Zuid-Holland passen het bouwplan zgn. enigzins aan en geven voor de tweede keer de verklaring van géén bezwaar aan Adri Duivesteijn. Nu zal de Raad van State de beroepsprocedure moeten afhandelen. Op 14 okt. 1983 wordt er weer geschorst en op 5 juli 1984 wordt de verklaring van géén bezwaar vernietigd door de Raad van State. De gemeente Den Haag zit dus weer met lege handen en ze mogen pas terugkomen als ze een regeling hebben getroffen met de gedupeerde bewoners van het tuinhuis en de kerk. Gedurende dit juridische

ikomen worden. Wel is de riolering klaar tot op enkele meters van de kloostermuur. In het voorjaar van 1984 deed de projectorganisatie stadsvernieuwing nog enkele vergeefse pogingen de bewoner van het tuinhuis tot andere gedachten te brengen. Adri koos toen toch maar eieren voor z'n geld en besloot te wachten op de uitslag van de kroonprocedure i.v.m. het bestemmingsplan. Dankzij de koningin, Chris van Veen (ex-voorzitter van het V.N.O. en lid van de Arobkommissie) en Neeltje Smit (waarnemend minister voor de ruimtelijke ordening) redde Adri zich uit deze benarde situatie. In een direkte konfrontatie had hij het zeker niet gewonnen, het had dan nog wel enkele jaren kunnen duren. Wie de hele strijd rond de Barthelomeuskerk en de Prinsegracht 36/38 nog eens na wil lezen. Dat kan, er is een boekje geschreven met als titel 10 jaar onafhankelijkheid Prinsegracht 36/38. Het is voor f2,50 te koop op de bekende adressen.

Nu nog de Prinsegracht en de Brouwersgracht weer open!!!! Ook de stadhuisplannen zijn te stoppen!!!

Uitspraak rechter verschillend uitgelegd
**Bouw in Kloostertuin
 nog steeds niet zeker**

**'Bouwplan de Poort
 zeker van de
 baan**

**Kloostertuin als
 centraal groengebied**

DEN HAAG VERLIEST IN HOGER BEROEP

de huizen er om heen maar vast slopen. Wie niet luisteren wil moet maar voelen. De sloopvergunning die de gemeente nodig had werd echter een lijdensweg. Tot 3 maal toe moest de Arobrechter tussenbeide komen en ook dit feestje ging niet door. Géén nood dacht de wethouder, ik speel het wel via de bouwvergunning, dat is toch automatisch een sloopvergunning voor dat wat het bouwplan in de weg staat. Op 20 april vroeg hij dus een verklaring van geen bezwaar aan de provincie. Ook dit liep niet op rolletjes, pas op 22 febr. 1983 kreeg hij het groene licht.

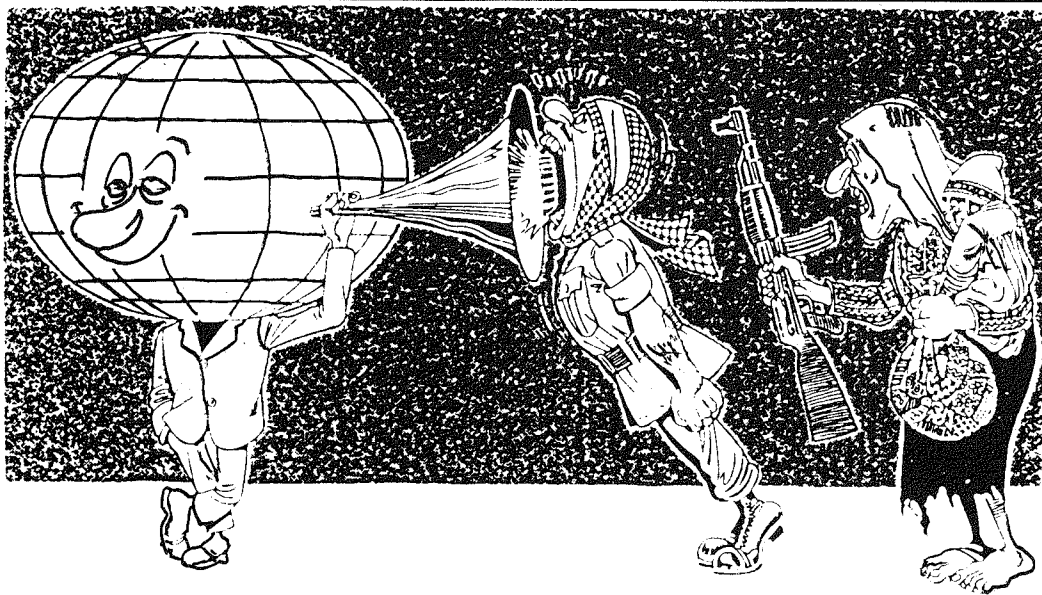
steekspel vind er een achterhoede gevecht plaats tussen de gebruikers van voormalige klooster en de gemeente. In het kader van de voorbereidingen tracht de gemeente de tuin zodanig aan te tasten dat verdediging er van bij de Raad van State en de Koningin geen zin meer zou hebben. Begonnen werd met grondboringen en het aanleggen van de riolering. Met aktiekranten, affiches, discussies in de raadzaal en een blokade van de tuin kon dit voor-

ACHTER

ELKE

SOLDAAT

STAAT

De meest direkte aanleiding (maar niet de enige) voor het schrijven van dit stuk is het artikel "Solidariteit met Palestijnse vrouwen" dat in de Aanzet werd gepubliceerd, nadat het als pamflet door Groningse vrouwen is uitgedeeld op een manifestatie (solidariteit met de Palestijnse Volksopstand).

Dat stuk wordt gebracht als een voorloper op een te voeren discussie tussen Groningse en Palestijnse vrouwen over internationale vrouwensolidariteit, waarin het de bedoeling is om de link tussen nationale bevrijding en vrouwenbevrijding centraal te stellen.

Ik vind het belangrijk dat zo'n discussie gevoerd gaat worden, maar ten aanzien van het stuk heb ik zo m'n twijfels en ik vind het belangrijk dat daar ook in bredere kring over nagedacht wordt. In het stuk staat namelijk:

"Ondanks de verschillen tussen vrouwenorganisaties onderling, benadrukken zij allemaal, dat een bevrijding van Palestijnse vrouwen onmogelijk is zonder nationale bevrijding. Palestijnse vrouwen zien nationale onafhankelijkheid als eerste vereiste. Daarna komen de andere problemen zoals gedwongen huwelijken en hun rechteloosheid t.a.v. mannen (vooral in de kleine dorpen). Palestijnse vrouwen hebben één ding gemeenschappelijk: ze maken deel uit van een volk waarvan het zelfbeschikkingsrecht ontken wordt".

Natuurlijk ben ik het er mee eens dat bevrijding van Palestijnse vrouwen onmogelijk is zonder nationale bevrijding; dat is logisch. Het vervolg echter vind ik pertinent onjuist en de implicaties ervan maken me woedend. De onjuistheid van de bewering ligt in twee dingen:

1) (Alle) Palestijnse vrouwen zouden nationale onafhankelijkheid zien als eerste vereiste, en daarna pas andere problemen (zoals

specifiek vrouwenonderdrukking) willen aangrijpen. Dit is in tegenspraak met het feit dat de (Palestijnse vrouw) Sahar Khalifa in haar artikel "Voor een Palestijnse vrouwenbeweging" schrijft: "Vrouwen moeten zich organiseren om vrouwenonderdrukking steeds weer ter sprake te brengen, net zo lang tot het een onafscheidelijk deel van de Palestijnse bevrijdingstrijd is geworden".

2) Palestijnse vrouwen zouden één ding gemeenschappelijk hebben, het deel uitmaken van een onderdrukt volk. Dat is larie (of beter lulkoek), de tweede gemeenschappelijkheid (vergeten?) is hun onderdrukking als vrouw.

Dat het laatste ondergeschikt wordt gesteld aan het eerste vind ik een van de grootste fouten die in politiek verband gemaakt kan worden, maar toch steeds weer gemaakt wordt; dat het bewustzijn ontbreekt, dat alle tegenstellingen vast met elkaar verbonden zijn. Zelfbeschikkingsrecht van een volk kan nooit ontstaan zonder gelijktijdig zelfbeschikkingsrecht voor vrouwen te bevechten.

Als een volk besluit zelfbeschikkingsrecht te bevechten, hoe kan het dan zijn, dat de helft van dat volk (de vrouwen) haar recht op zelfbeschikking dan maar moet uitstellen "tot de strijd gestreden is", terwijl ze dan nog tegen haar vroegere medestanders (het mannelijk deel van het volk) een strijd moet voeren? De reden van het conflict ligt mijns inziens in deze: het is een vraagstuk van effectiviteit. Er wordt gedacht dat, aangezien de tegenstander zo machtig is, het hele volk zich als één man (!) aaneen moet sluiten, één front moet vormen en dat onderlinge conflicten niet veroorloofd kunnen worden (eendracht maakt macht, nietwaar?); dat de eis van vrouwen op hun zelfbeschikkingsrecht de Israëliërs wel goed uit zou komen (verdeel en heers). Natuurlijk speelt dit probleem niet

alleen in Palestina; het speelt bij zwarte vrouwen overal (zie Audre Lorde 'oog in oog'), het speelt zich ook hier in Nederland af bij aktiegroepen; het idee dat vrouwenbevrijding ook wel moet gebeuren, maar liefst niet direkt, want we zijn met belangrijke(re) zaken bezig in de linkse scene, we moeten bij elkaar blijven en onderling geen ruzie maken.

Het punt is, dat dit begrip van effectiviteit alleen schijnbaar is. Omdat onuitgesproken conflicten tóch conflicten blijven, omdat ze tóch hun uitwerking hebben op onze samenwerking, is één reden. En verder gaat het erom hoe je werkelijk je kunt verzetten tegen wat je onderdrukt, terwijl je op andere deelgebieden gevraagd of gedwongen of verondersteld wordt, dat je je neerlegt bij een je onderdrukkende status-kwo.

De reden waarom je in verzet komt is vanuit het bewustzijn van je onderdrukking, en je stellingname, dat je om te kunnen leven tegen het mechanisme van onderdrukking en tegen de machthebbers in dat siesteem moet vechten; dat je je vrijheid kunt verwerven in strijd, want vrijheid is nog nooit iemand gegeven; vrijheid, die moet je nemen. Daar is meer moed voor nodig naarmate je minder medestrijders/sters hebt. Om je medestrijders (mnl.) erop te wijzen, dat zij op hun beurt jou (vrl.) vanuit (meestal onbewust) seksisme onderdrukken is zo enorm moeilijk, omdat je altijd het risico loopt, dat je minder medestanders overhoudt; cniees genoeg is solidariteit niets simpels en komt het te vaak alleen als solidariteitsbetuiging naar voren, terwijl er geen praktische inhoud aan wordt gegeven.

Zo ervaar ik het als heel moeilijk om me solidair te voelen met deze Palestijnse vrouwengroep, omdat zij seksisme ondergeschikt stellen aan nationale strijd; mijn solidariteit ligt bij Sahar Khalifa, omdat zij de moed heeft totaalstrijd aan de orde te stellen; dat is iets wat ook de Groningse vrouwengroep heeft-nagelaten. Ik vraag me af, waarom bij dit discussiestuk (de stellingname van de Palestijnse vrouwen) de stellingname van de Groningse vrouwen ontbreekt.

In elk geval is die stellingname zó summier (Er staat: "we realiseren ons, dat de strijd van Palestijnse vrouwen niet ver van ons af staat. Onze solidariteit willen we vorm geven door onze politieke strijd tegen patriarchaat en imperialisme te blijven voeren en ontwikkelen. Bevrijding moet bevochten worden op alle niveaus van het leven! Steun de strijd van de Palestijnse vrouwen voor een onafhankelijk Palestina! Internationale vrouwen-

EEN

VROUW

solidariteit als wapen! Alle politieke gevangenen vrij!"), dat ze ondanks de goede intentie die er uit spreekt er niet toe leidt, dat mijn twijfels verminderen.

Voor mij ligt het zo, dat de strijd verder van mij afstaat, naarmate ik het oneens ben met de politieke inhoud van die strijd, en als radicaal-feminisme ondergeschoven wordt, komt dat bij mij hard aan.

De strijd van Palestijnse vrouwen zoals die in dit stuk naar voren komt (waarin de vrouwen niet hun eigen strijd voeren, maar zich veeleer opstellen als een verlengstuk van de mannen, de mannen steunen ook al worden ze door diezelfde mannen vertrap (nu of later) en dat bewust laten gebeuren alsof feminisme een luxe is), die strijd staat echt ver van me af. En het gegeven, dat er alleen over nationale bevrijding gesproken wordt, waarbij een beroep wordt gedaan op mijn internationale solidariteit, geeft voor mij aan, dat de bedoeling van dit alles is, dat ik mij als een verlengstuk van het Palestijnse volk en hún strijd moet gaan beschouwen (als wapen, dus).

Als het over internationale strijd zou gaan, dus met linken naar kapitalisme, imperialisme en natuurlijk patriarchaat als geheel; als we het al zouden kunnen hebben over internationale vrouwenbevrijding, dan hebben we veel meer belang bij elkaar. Waar het voor mij op neerkomt, is dat mijn politiek inhoudt, dat ik weiger om nog langer me als wapen, als werktuig te laten gebruiken. Zomin als ik een wapen in handen van kapitalisten wil zijn (als arbeidsleverancierster, als stukje arbeidsreservoir, als kinderproducente, als arbeidsvoorwaarde van mannen wat betreft het emotionele opvangwerk),

zo wil ik ook geen gebruiksvoorwerp zijn in wat voor strijd dan ook, als het niet volledig mijn (onze) strijd kan zijn, waarin al mijn (onze) strijdpunten geïntegreerd zijn. Alleen in die strijd kan mijn volledige bevrijding bewerkstelligd worden (en ook de bevrijding van iedereen). Mijn volledige solidariteit ligt bij iedereen die dat probeert te doen.

Tot slot nog een citaatje om de moed erin te houden; iemand schreef (doet er niet toe, wie): "Laten we redelijk zijn, laten we het onmogelijke eisen!" (Overigens ontleen ik m'n titel ook aan een citaatje; dat is van Hitler en die kon het weten.)

N.B.

Lees ik net in de special "Intifada" een stuk(je): "geen bevrijding zonder vrouwenbevrijding! Zonder Palestijnse vrouwen geen volksopstand....". Ik kan er alleen uit concluderen, dat nu ineens bij nota bene de vrouwen de eis wordt gelegd, dat zij hún zelfbeeld moeten veranderen, en hun zelfbewustzijn moeten ontwikkelen - geen woord over mannelijk seksisme!. Er staat, dat de opstand de vrouwen, door veranderingen in haar traditionele sociale beperkingen, een grote stap vooruit brengt. Vergelijk dit met dat in "onze" wereldoorlogen vrouwen ineens buitenshuis mochten werken, met name de wapenindustrie. Dat is een nep-verandering; na de oorlog is dat zó weer teruggedraaid, en vrouwen hebben er nooit iets mee gewonnen. De zaak zó voorstellen is een enorme patriarchale leugen.... Laten we proberen er niet steeds weer in te trappen.

DE BEWEGING EN DE BINNENSCHIPPERS

In de vorige Zwarte (104) stond een stuk over de akties van de binnenschippers en hoe 'de beweging' zich tot dergelijke strijdende groepen verhoudt. Er werden een paar belangrijke vragen in opgeworpen. Ik wil proberen het begin van een antwoord te formuleren. Maar daarvoor moeten we eerst even stilstaan bij de wortels van 'de beweging'.

de beweging

Wij, van de beweging van '80 - waarvan de contouren zich overigens al eind jaren 70 aftekenden - zijn groot geworden ter linkerzijde van de sociale bewegingen die het klompenlandse spektrum rijk is (gewest). Daar zijn -grofweg- altijd twee hoofdstromen in te herkennen geweest.

- de Noord-Zuid tegenstelling:

De anti-imperialistische bevrijdingsstrijd in de periferie begon eind jaren 60 door te dringen tot het bewustzijn in de metropolen. China, Cuba, Vietnam en Angola waren aansprekende voorbeelden. Velen vonden daarin iets terbg van het revolutionaire elan, dat binnen de bestaande linkse bewegingen en partijen vrijwel verdwenen was. Lin Piao heeft in zijn 'omsingelings-theorie' aangegeven hoe de uitbreiding van de revolutionaire strijd in de periferie zou (kunnen) leiden tot een omsingeling van de metropolen, de machtscentra van het imperialisme. In samenhang met de strijd hier zou uiteindelijk de 'papieren tijger', het imperialisme, overwonnen kunnen worden.

Je zou kunnen zeggen dat tot het begin van de jaren 80 de strijd in de periferie de belangrijkste motor was voor de ontwikkeling van anti-imperialistisch bewustzijn en revolutionaire strijd in de metropolen. I.t.t. andere west-europese landen heeft in Nederland die verbondenheid echter voornamelijk vorm gekregen in solidariteitsbewegingen, die er juist weer een ver van mijn bed show van gemaakt hebben.

- de nieuwe sociale bewegingen:

Zijn ontstaan nadat veranderingen binnen het produktieproces en bepaalde voorwaarden daarvoor (zoals scholing en beloning) de definitieve inkapseling van de georganiseerde arbeidsstrijd mogelijk hebben gemaakt. De tegenstelling arbeid-kapitaal werd (schijnbaar) overbrugd door sociaal-demokratie en euro-kommunisme. De vakbeweging, oorspronkelijk dé sociale beweging, werd tot een pijler van het moderne imperialisme. De strijd op andere terreinen die voordien als minder centraal beschouwd werden, kreeg hierdoor een nieuwe dimensie. Op hen concentreerde zich de hoop de laat-kapitalistische welvaartsmaatschappij nog in socialistische zin om te kunnen buigen. Uiteindelijk was die hoop echter vooral ge-

richt op de staat en i.p.v. deze omver te (willen) werpen bleven zij grotendeels binnen het raamwerk van de 'verzorgingsstaat'.

Naast deze beide stromingen is voor de ontstaansgeschiedenis van de beweging van '80 nog een ander fenomeen van belang geweest: de ML-sektes in de jaren 70. De op zich misschien oprechte pogingen van de ML-groepen hier weer een revolutionair klassen bewustzijn en dito strijd te ontwikkelen, moest -door hun oriëntatie op de klassieke arbeidersklasse en haar strijdvormen- wel haast zeker uitlopen op het sektarisme van de mini-voorhoede-partijtjes. Deze ervaring is van wezenlijke invloed geweest op de ideeën en strijdvormen, die begin jaren 80 opgebloeid zijn: het vrijblijvende anarchisme en de direkte aktie die neigde naar aktionisme.

De beweging van 80 is van het begin af aan gekenmerkt door een bepaalde halfslachtigheid t.a.v. de georganiseerde uitbuiting (zowel internationaal als om de hoek) en de strijd daartegen. We waren radikaal in onze afwijzing van de bestaande politieke structuren (de 'burgerlijke' partijen en bewegingen) en in onze strijdvormen. We gingen 'verder' dan anderen, al wisten we vaak niet precies waarheen. Maar het heeft lang geduurd voor sommigen begonnen zijn die radikaliteit om te zetten in een meer omvattende systeem-analyse en een strategie gericht op omwenteling van de fundamentele uitbuitingsverhoudingen. Deels noodgedwongen en deels als bewuste keuze gaan we op zoek naar het 'perspektief' van onze strijd. Wat zijn eigenlijk onze doelen en hoe kunnen we die realiseren? Het transformatieproces van 'de Beweging' dat momenteel aan de gang is leidt ook tot een zoektocht naar onze identiteit. Wie zijn 'wij' en hoe verhouden wij ons tot andere bewuste en strijdende groepen? Als gevolg daarvan valt 'de beweging' langzaam maar zeker uiteen in een deel dat (soms openlijk) reformistisch is en een deel dat (nog zeer voorzichtig) revolutionaire pretenties heeft.

de binnenschippers

De meest centrale vraag in het stuk uit de vorige Zwarte was of dergelijke arbeidskonflikten nu wel of niet binnen ons perspektief vallen en hoe belangrijk het is om in de strijd tegen de imperialistische herstructurering ons ook te bemoeien met die konflikten. Het antwoord daarop zou volgens mij een voorzichtig 'ja' moeten zijn. Dat geldt iets minder voor het tweede deel van de slotvraag: "organiseren we ons alleen met mensen die een radikale strijd voorstaan binnen West-Europa, of willen we ook pogingen doen om andere mensen, die nog minder ver gaan in hun visie, bij onze strijd te betrekken?" Ja dus, zonder meer, beiden zijn zeer belangrijk. Ik zeg het nog enigszins voorzichtig, omdat deze twee vragen ook weer vele nieuwe vragen oproepen. Want hoe ziet bv. ons klassenbegrip eruit en hoe zien wij de verhouding tussen verschillende nivo's en vormen van strijd? Met welk doel willen we anderen 'bij onze strijd betrekken' en hoe doen we dat? De verwarring daarover klinkt ook een beetje door in de vraag "moeten wij dan wachten tot de binnenschippers ook hog de juiste analyse maken?"

Ik ben expres uitgebreid ingegaan op de wortels van 'de beweging', omdat daarin, volgens mij, de historische verklaring ligt van onze halfslachtigheid t.a.v. dergelijke sociale konflikten. Om die halfslachtigheid te overwinnen zullen we toch moeten proberen een antwoord te vinden op bovenstaande vragen. Dat kan niet vanuit de studeerkamer, maar zal vooral door de praktijk vorm moeten krijgen, door concrete strijd en vele discussies met diverse groepen. Studeerkamer en schrijftafel kunnen daarbij wel behulpzaam zijn, want er bestaan natuurlijk al wel vele ervaringen en ideeën daaromtrent, in andere landen bijvoorbeeld.

Hoe ziet bv. ons klassenbegrip eruit? De laatste tijd zijn er wel pogingen gedaan ideeën in die richting te ontwikkelen. Bv. de discussie over de zgn. 'onderklasse'. Het probleem met dat begrip is dat het toch meer een sociologische

IPPERS (II)

zit vooral in de bedreiging van de macht en legitimiteit van de staat. Radikaal is echter nog niet revolutionair. Revolutionaire strijd veronderstelt een onverzoenlijke verhouding t.o.v. staat en kapitaal en is gericht op hun omverwerping en vernietiging. Radikale strijd daarentegen neigt er vaak toe tijdelijk te zijn, door gebrek aan langetermijn-doelen en perspectieven, door korte-termijn-successen of tegenslagen te vervallen in reformisme en uiteindelijk weer geïntegreerd te worden. De voorbeelden

daarvan zijn legio, bv. het legaliseren van kraakpanden, inspraakorganen voor Molukkers en het afkopen van het Granaria-konflikt. Radikale strijd voor concrete doelen hoeft niet per definitie reformistisch te worden, zij kan ook een revolutionaire inhoud krijgen en tot strijd voor revolutionaire doelen leiden. Dat zal echter alleen vanuit een bewuste keuze mogelijk zijn. Het zal dan ook nooit om hele groepen tegelijk gaan, maar om enkelingen of delen van groepen. Met diegenen is dan wellicht op langere termijn een discussieproces of een bepaalde vorm van samenwerking mogelijk.

Ik denk dat de samenhang van verschillende nivo's en vormen van strijd ontstaat door overeenstemming over doel en inhoud. "Dat is wat bedoeld wordt met 'eenheid in de strijd'. Tegen de verdrukking in het gemeenschappelijke (leren) benoemen en kollektieve structuren te scheppen, waarin discussies en verzet samenkomen en op elkaar betrokken worden."

Wat de binnenschippers betreft: ik was, eerlijk gezegd, niet zo hoopvol over de mogelijkheden zoiets met hen te ontwikkelen. Ad-hoc samenwerkingsverbanden gaan we toch al vaak genoeg aan zonder duidelijke doelen en dikwijls verliezen we dan weer onszelf daarin. Ik vroeg me dus af wat mensen die daar zo enthousiast over waren dan wel in zagen. De binnenschippers zijn weliswaar objectief slachtoffers van de imperialistische herstructurering, maar de ruimte die er was (en is) om hen weer te integreren leek me nog aanzienlijk. Maar goed, zeker weten kun je het natuurlijk pas als het in de praktijk geprobeerd wordt.

kategorie aanduidt, het is geen bruikbaar politiek begrip. (De ontwikkelingen die leiden tot het ontstaan van de zgn. 'onderklasse' zijn overigens wel belangrijk.) Internationaal is het begrip proletariaat gebruikelijker en de betekenis ervan geeft ook beter weer waar het (ons) om gaat: de revolutionaire klasse die door haar strijd de heersende klasse omverwerpt. Proletariaat is bovenal een strijdbegrip. Want zo'n revolutionaire klasse zal alleen in en door de strijd kunnen ontstaan. Het is moeilijk dat concreter te definiëren. Want het proletariaat in de metropolen is zodanig versplinterd dat er geen sprake is van een coherente klasse, die vanuit haar objectieve positie alle elementen in zich draagt omde drijvende kracht te vormen in het revolutionaire proces. Daar valt nog heel veel meer over te zeggen, maar daar is nu helaas niet genoeg ruimte voor. Eén ding nog: internationalisme is een absolute voorwaarde voor het revolutionaire proces hier. Dus bewustzijn over de (van hier uit) georganiseerde internationale uitbuiting en onderdrukking. En onvoorwaardelijke solidariteit met alle volkeren en groepen die strijden voor de bevrijding ervan.

Een belangrijker vraag in dit kader is die naar de verhouding tussen verschillende nivo's van strijd. De acties van de binnenschippers vallen wel te vergelijken met andere sociale conflicten, zoals de ontroofing van een kraakpand of een Moluks woonoord. De scherpte ervan

demo

Het idee om als revolutionair blok binnen de FNV-demo van 8 oktober mee te lopen vind ik op zich heel goed. Maar zullen dan tegelijkertijd wel een stevigere basis voor inhoudelijke verbreding die kant op moeten ontwikkelen. De vergelijking met de anti-apartheids-demo ligt voor de hand, maar gaat toch niet helemaal op. T.a.v. apartheid/Zuidelijk Afrika bestaat een veel scherper en breder bewustzijn (omdat het zo ver weg is?) en er zijn ook veel meer strijdervaringen daaromheen opgedaan de laatste jaren. Een inhoudelijk antwoord op de krisispolitiek hebben we echter nauwelijks en strijdervaringen nog minder. De ideologische hegemonie van de sociaal-democratie en reformistische links is op dit terrein nog enorm. Niet voor niets stemden 2 jaar geleden vele vertwijfelden (ook binnen de beweging) op de PvdA of toch maar 'klein links', in de (valse) hoop dat iets uit zou kunnen halen. Inmiddels is dat misschien wel anders, nu steeds duidelijker wordt dat de belangrijkste lijnen in Europees verband worden uitgezet en dat we hier in Nederland met de nationale vertaling ervan geconfronteerd worden.

Ook hier geldt: we zullen het revolutionaire perspectief zelf moeten bevechten; we moeten het beknokken in ons hoofd, ons hart en met elkaar; we zullen ons verzet ook de nodige kwaliteit moeten geven om in staat te zijn anderen te bereikenen.

Laatste woord: na teruglezing was ik toch niet helemaal tevreden, het is toch moeilijk-duidelijke antwoorden te formuleren op deze vragen. Dat kan ook niet in een stuk. Misschien kunnen anderen de discussie verder brengen.

ANTI DIERGEBRUIK

COMITE

HOOGGEACHT (!!) AKTIEVOEREND NEDERLAND:

Ik wil graag even jullie aandacht voor het volgende: er worden in Nederland jaarlijks meer dan 640 miljoen levende wezens gemarteld en vermoord. Dat zijn er bijna 2 miljoen per dag!!!

Deze dieren (want ja, daar heb ik het over) wordt dit aangedaan in naam van de 'economie' en de 'voortgang' (lees: voor de menselijke vreeszucht, hang naar dekonomie en behoefte aan rekreatie -puur voor de lol dus!)

Dieren zijn volkomen ondergeschikt gemaakt aan de mens, worden aan alle kanten misbruikt en ontberen zelfs het recht op leven.

Wel het duidelijkste voorbeeld voor deze stelling vormt de dagelijkse praktijk van de bio-industrie. Teneinde onze biefstukken en gehaktballen te verkrijgen, worden er vooral hier enorme aantallen dieren op een gruwelijke wijze geproduceerd en geëxploiteerd. Vogels en (hoog ontwikkelde) zoogdieren leven heel dicht opeen gepropt (vijf kippen op een halve krantepagina) op draadgaas of beton, krijgen geen licht, geen stro, geen frisse lucht. Ze worden in rekordtijd vetgemest met onnatuurlijk voedsel, antibiotica en groeihormonen. Overbodige lichaamsdelen worden afgehaakt of afgebrand. Hun enige uitje is de reis naar het slachthuis, waar ze massaal en vaak zonder verdoving aan hun einde komen.

En zo kunnen we nog wel even doorgaan; wat dacht je van het elektrocuteren/vergassen van vossen en nertsen voor een luxeproduct als bont, het doden van vissen en wild puur voor de lol en het doen van de meest weezinwekkende experimenten op levende dieren (honden, konijnen) t.b.v. 'de wetenschap' (veruit de meeste dierproeven worden verricht om de giftigheidsgraad van zaken als cosmetica, drugs, voedseladditieven en schoonmaakmiddelen te testen). Een onrechtvaardige zaak, zul je, als weldenkend mens waarschijnlijk zeggen. Toch doet het gros van de nederlandse bevolking hier geen moer tegen en gaat gewoon door met het vreten van doorgefokte gedrochten.

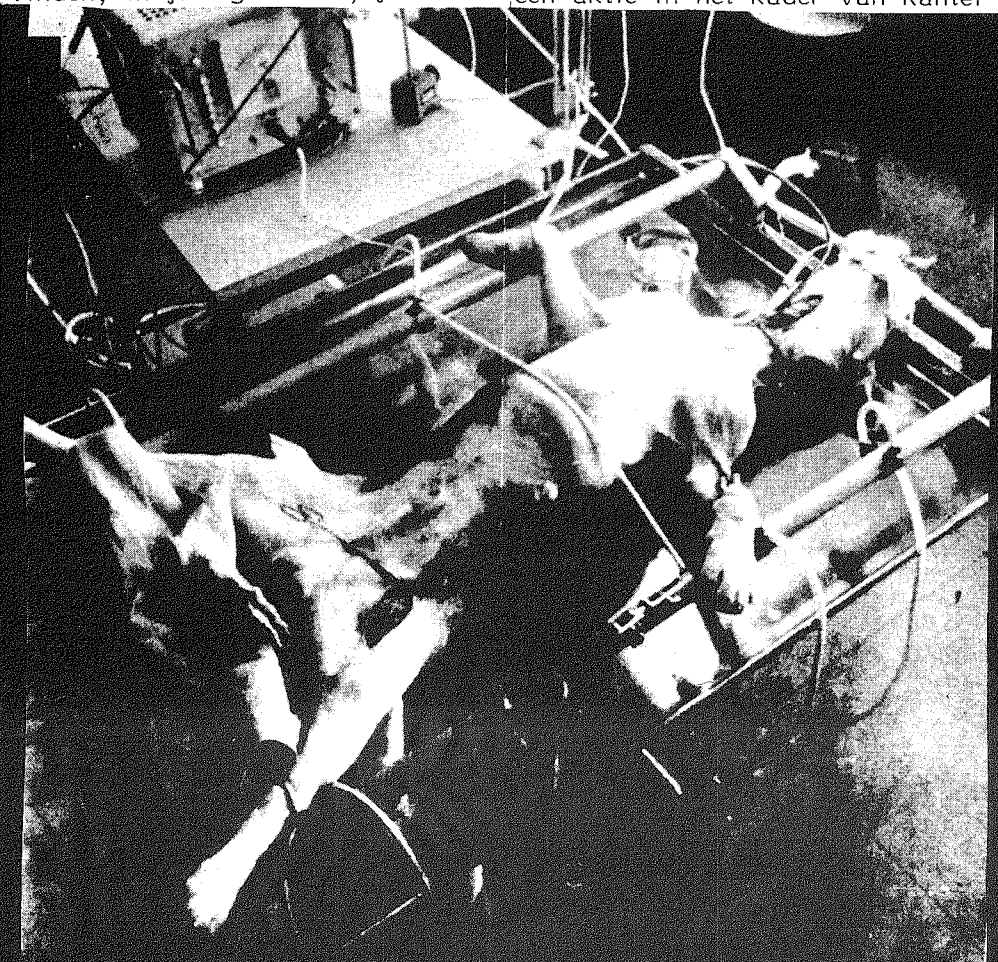
Ook vanuit de zgn. aktievoerdershoek zijn er nooit veel initiatieven geweest om aan dit schrijnende onrecht wat te doen!!

Kijk, ik begrijp dat de gemiddelde

burgerklojo te dom en te apatisch is om überhaupt te protesteren. Maar jullie ?????

Jullie zijn strijdbaar en verzetten je in het algemeen scherp tegen geweld en/of onrecht jezelf of anderen aangedaan. Want er wordt veel aktie gevoerd tegen onrecht in bijv. Zuid-Afrika, Palestina of Nicaragua. Hele prima akties, hoor, daar niet van, maar misschien wel een beetje ver-van-je-bed-show, vooral als je beseft dat dezelfde mishandelingen en moordpartijen ook hier op grote schaal plaatsvinden, in je eigen land, ja zelfs

in je eigen stad.

Uiterst schrijnend vind ik het feit dat vele aktievoerders, als ze moe en hongerig zijn van het schreeuwen en smijten tegen de wandaden van bijv. Shell, ze zich dan te goed doen aan een kroket of broodje ham, afkomstig van een dier dat enkele (tientallen) kilometers verderop op een gruwelijke wijze is mishandeld en vermoord. Jullie vechten tegen het kwaad en het fascisme aan de andere kant van de wereld, maar jullie zijn ziende blind voor het Auschwitz hier. Sterker nog, jullie zijn medeverantwoordelijk voor wat er hier gebeurt.

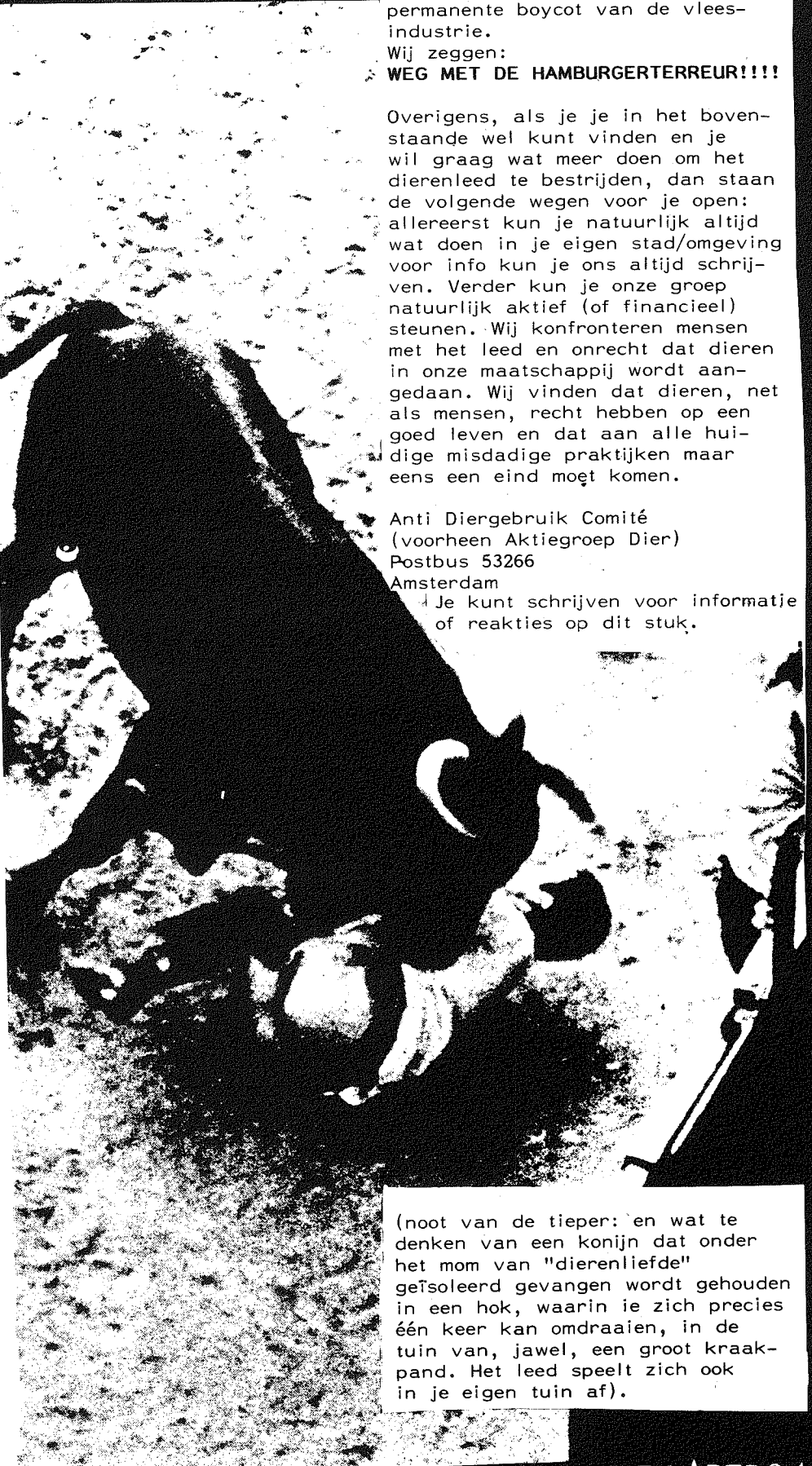
En dat vinden wij een onaanvaardbare vorm van inconsequentie en hypocrisie.

Ik zal jullie een (tamelijk recent) voorbeeld van jullie houding geven. Op 19 december jl. hield Aktiegroep Dier een (vooraf overal aangekondigde) demonstratie tegen het walgelijke gevreet met Kerst. Opkomst ondanks aankondigingen: 20 mensen (onzelf meegeteld). Triest hè? Wat was nu het geval. Op dezelfde dag, tijd en plaats hield Tegengas een aktie in het kader van Kantel

Royaal. Opkomst: zeer royaal... kennelijk vinden jullie een hoge gasrekening onrechtvaardiger dan miljoenen vermoorde dieren!! Blijkbaar zijn jullie dus, net als de overheid en het gros van de bevolking de gruwelijkheden die zich in de concentratiekampen van de tweede wereldoorlog voltrokken hebben, volkomen vergeten. Want de dieren van nu leven in dezelfde omstandigheden als de mensen destijds, er worden op hen exact dezelfde martelingen en doodvonnissen uitgevoerd. Het verschil is alleen dat er op deze manier elk jaar 640 miljoen slachtoffers aan hun einde komen. Bovendien wordt dat nu als de normaalste zaak van de wereld beschouwd. Waarom eigenlijk? "Ach, 't zijn maar beesten" is een veelgehoorde kreet en "mensen zijn veel belangrijker"- maar waar is dit soort arrogantie eigenlijk op gebaseerd? (want zo leuk gedraagt de mens zich niet op aarde!)

-Omdat mensen gevoel hebben? Dieren hebben dat ook!
 -Omdat mensen uniek zijn en een eigen karakter hebben? Elk dier is ook uniek en heeft een geheel eigen karakter!
 -Of wellicht omdat mensen kunnen praten en logisch kunnen denken? Elke diersoort kent ook zijn/haar eigen vorm van communicatie (noem het taal) en de meeste kennen onderling zeer ingewikkelde sociale structuren.
 Overigens is het bekend dat sommige dieren (met name chimpansees en dolfijnen) intelligenter zijn dan sommige mensen.
 Ook is wetenschappelijk aangetoond dat vogels en zoogdieren net als mensen gevoelig zijn voor zowel fysiek lijden (pijn) als geestelijk lijden (stress) en dat de hersenstructuren die daarvan de oorzaak zijn, zeer vergelijkbaar zijn met de overeenkomstige structuren bij de mens.
 Geen reden dus om dieren niet net zo te behandelen als mensen, en net zo voor hun rechten op te komen. Want hoe kunnen we ooit een betere wereld verwachten als we levende wezens, enkel en alleen omdat ze niet tot de soort Homo Sapiens behoren, genadeloos onderdrukken, uitbuiten, afslachten en opvreten, als wijzelf de levende graven van vermoorde dieren zijn?? Leo Tolstoy zei het ook al, zolang er slachthuizen zijn zullen er altijd slagvelden bestaan!!!
 Besef asjeblijft dat dieren er niet zijn om door de mens gebruikt, uitgebuit en vermoord te worden

en dat het misdadig is om daar aan mee te werken. Stop dus vandaag nog met vlees eten, want vlees is nergens voor nodig en veroorzaakt onnoemelijk veel dierenleed. Bovendien zit in een plantaardig dieet alles wat je nodig hebt om gezond te blijven. Duizenden vegetariërs bewijzen dat. Ook bont of leer dragen is overbodig als er genoeg andere warme jassen te koop zijn. En bedenk, dat vegetarisme geen soft, halfzacht dierenbeschermersgedoe is maar een persoonlijke, permanente boycot van de vleesindustrie. Wij zeggen: **WEG MET DE HAMBURGERTERREUR!!!!**

Overigens, als je je in het bovenstaande wel kunt vinden en je wil graag wat meer doen om het dierenleed te bestrijden, dan staan de volgende wegen voor je open: allereerst kun je natuurlijk altijd wat doen in je eigen stad/omgeving voor info kun je ons altijd schrijven. Verder kun je onze groep natuurlijk actief (of financieel) steunen. Wij confronteren mensen met het leed en onrecht dat dieren in onze maatschappij wordt aangedaan. Wij vinden dat dieren, net als mensen, recht hebben op een goed leven en dat aan alle huidige misdadige praktijken maar eens een eind moet komen.

Anti Diergebruik Comité
 (voorheen Aktiegroep Dier)
 Postbus 53266
 Amsterdam
 Je kunt schrijven voor informatie of reacties op dit stuk.

(noot van de tieper: en wat te denken van een konijn dat onder het mom van "dierenliefde" geïsoleerd gevangen wordt gehouden in een hok, waarin ie zich precies één keer kan omdraaien, in de tuin van, jawel, een groot kraanpand. Het leed speelt zich ook in je eigen tuin af).

EL SALVADOR

SAMENVATTING VAN HET NIEUWS
VAN HET F.M.L.N. VAN DE EERSTE
MAANDEN VAN '88.

Al heel lang is het duidelijk dat de christen-democratische regering (P.D.C.) van El Salvador niet meer is dan een facade voor de dictatuur, die in werkelijkheid gevoerd wordt. Naarmate er meer scheuren komen in het plaatje van deze 'jonge democratie', die onder leiding van de V.S. en door middel van Duarte aan de wereld wordt voorgeschoteld, neemt de repressie toe. Het lijkt erop alsof dat een laatste redmiddel is om het anti-opstandbeleid te redden. Tegelijkertijd neemt het verzet van de bevolking toe en breidt het verzet zich uit op het platteland en de steden. De bevolking van El Salvador begint zich meer en beter te organiseren tegen de uitvoerders van de onderdrukking,

zij en geen presidentskandidaat naar voren konden schuiven en dat zij ook niet gekozen zijn. Overwinnaar bij de verkiezingen werd de Arena-partij, een extreem rechtse organisatie, berucht door de doodseskaders. De overwinning werd o.a. behaald door een verkiezingsboycot van het F.D.R. (democratisch front, een overkoepelend orgaan van de linkse massa-organisaties en partijen die niet aan de regering deelnamen) en het F.M.L.N. (overkoepelend orgaan van de guerilla-beweging in El Salvador). Van een volksvertegenwoordiging is dus geen sprake. Gebruik makend van de vrijheid die de vredesonderhandelingen boden, maar ook zeker als protest tegen:

- Het niet oplossen van problemen als honger, huisvesting en werkloosheid.
- De corruptie, die gebruik maakt

maar ook tegen diegenen die de misdaden proberen te versluieren. Duarte heeft zijn toegezegde landbouwhervormingen niet uitgevoerd en de economie is onder zijn leiding niet veiliggesteld. En daarmee heeft Duarte het ook bij de bezittende klasse verspeeld. Deze zag dat, met 2½ miljoen dollar per dag aan Amerikaanse hulp en hun eigen belastingverhogingen om de oorlog te financieren, het niet lukt om de rust in het land te herstellen en er van enig economisch herstel geen sprake is. De christen-democraten zijn bij de laatste verkiezingen dan ook niet herkozen en de interne chaos bij de P.D.C. veroorzaakte dat

van internationale- en humanitaire hulp. Na de aardbeving, b.v., is er nog niets opgebouwd en het geld is gewoon verdwenen. - De onverschilligheid ten aanzien van honger en de opgevoerde repressie, hoewel de bevolking meer van zich laat horen, o.a. door oprichting van een nieuwe organisatie: 'Salvadoraanse Coördinatie tegen honger en repressie'. De mensenrechtensituatie in El Salvador verslechtert met de dag. Sinds oktober '87 stijgt het aantal executies dat door doodseskaders wordt uitgevoerd.

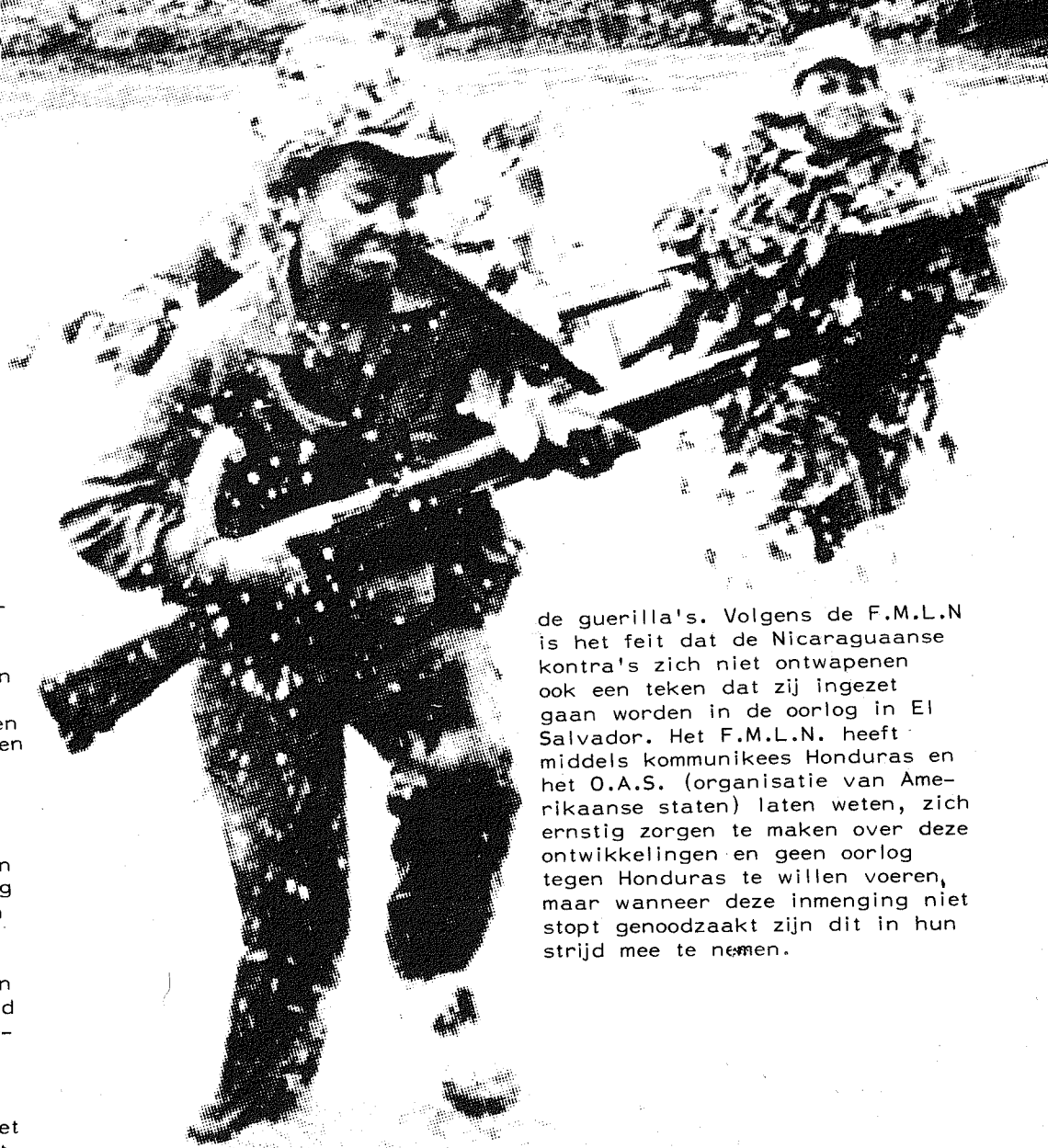
In de eerste 3 maanden van dit jaar werd melding gemaakt van 11 bedreigingen met de dood, 98 moorden, 18 verdwijningen, 179 gevangennemingen, een totaal dat de cijfers van '81 ver te boven gaat. Van veel mensen die gearresteerd zijn is de verblijfplaats onbekend. Arrestaties worden verricht op verdenking van medewerking aan de guerilla's. De mensen worden gemarteld of vermoord en hun huizen in brand gestoken. Ook wordt er melding van gemaakt dat mensen uit helikopters worden gegooid, een methode die bekend

werd onder het Somoza- regime in Nicaragua. Vanuit vluchtelingenkampen in Honduras zijn brieven gegaan naar het Hoge Commissariaat van de V.N., waarin de verslechtering van de situatie in de kampen wordt aangetoond. De kampen worden omsingeld, er zijn aanvallen van het Hondurese leger, mensen mogen de kampen niet verlaten en de internationale pers wordt geweerd of heeft ook het verbod om de kampen te verlaten. Het komt regelmatig voor dat er te weinig voedsel is. En er zijn gevallen bekend, waarin ook het Rode Kruis wordt aangevallen. Tot nu toe heeft de V.N. niets van zich laten horen.

Ondanks alle tegenwerking van regeringszijde, hebben de vakbonden rond 1 mei hun manifestatie gehouden. Er zijn demonstraties georganiseerd; de vakbonden zijn rechtszaken begonnen tegen de mensen die de vakbond van corruptie beschuldigen en zij hebben

heeft een aantal effectieve militaire acties uitgevoerd o.a. in Mozaran, Chalatenango en San Pedro waar zij het regeringsleger verliezen heeft toe gebracht en wapens veroverd. De slijtage-acties (het vernielen van materiaal en het voortdurend aanvallen van regeringstroepen) krijgen het gewenste effect. De frustratie en demoralisatie bij het regeringsleger is groot. Het F.M.L.N. is erin geslaagd om economische schade aan te richten door het opblazen van elektriciteitsmasten, een waterkrachtcentrale, georganiseerde transport-boycots en het aanvallen van energievoorzieningen, heeft op verschillende plaatsen het economische leven volledig lamgelegd en grote schade aangebracht. Volgens het F.M.L.N. wordt steeds duidelijker dat de VS, die de Salvadoraanse regering met 2½ miljoen dollar per dag steunt, een

militaire oplossing wil en geen politieke dialoog om het bloedvergieten te voorkomen en de oorlog te humaniseren. In Honduras worden langs het hele grensgebied met El Salvador militaire bases en vliegvelden aangelegd en zware artillerie geplaatst en vanuit Honduras worden militaire aanvallen ondernomen, waaronder luchtverkenningen, maar ook bombardementen op de dorpen in El Salvador. Verder is de laatste maanden bekend geworden dat Hondurese troepen onder El Salvadoraanse vlag meevechten tegen

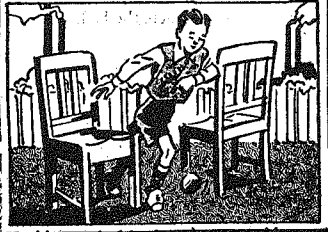
de invrijheidstelling van vakbondleden geëist. De vakbonden hebben de namen bekend gemaakt van vakbondleden en andere mensen die actief waren en die om die reden ontslagen werden. De vakbonden hebben de situatie van de coöperaties aan de kaak gesteld en aangetoond dat deze geen rendabele productie kunnen leveren omdat de verdiensten te laag zijn door de schuldenlast en dat kredieten niet verstrekt worden of te laat komen. Verder is er een staking georganiseerd van leerkrachten voor verbetering van de arbeidsomstandigheden en salarisverhoging. De vakbonden beschuldigen Duarte ervan aan het handje van de VS te lopen in het anti-opstandbeleid (het beleid dat erop gericht is op alle mogelijke manieren de opstand tegen de regering te onderdrukken).

Volgens het F.M.L.N. probeert het leger, het guerilla-leger van het F.M.L.N. naar het noorden te verdrijven om hen te isoleren. Tot nu toe is dat niet gelukt en is het contact met de bevolking alleen maar uitgebreid, voornamelijk door de propagande acties waarin het F.M.L.N. de bevolking oproept zich bij hen aan te sluiten en te steunen. Het F.M.L.N.

de guerilla's. Volgens de F.M.L.N. is het feit dat de Nicaraguaanse kontra's zich niet ontwapenen ook een teken dat zij ingezet gaan worden in de oorlog in El Salvador. Het F.M.L.N. heeft middels communicatie Honduras en het O.A.S. (organisatie van Amerikaanse staten) laten weten, zich ernstig zorgen te maken over deze ontwikkelingen en geen oorlog tegen Honduras te willen voeren, maar wanneer deze inmenging niet stopt genoodzaakt zijn dit in hun strijd mee te nemen.

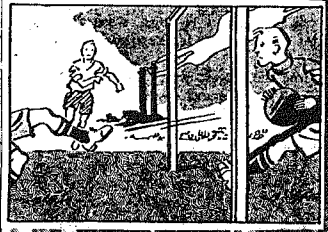
MANNEN

WAT IS ER

OVER MANNENGEDRAG

We weten onderhand dat iedereen zowel man- als vrouw gevoelens in zich heeft, maar dat door opvoeding en maatschappelijke druk bij mannen alleen de man-gevoelens worden gestimuleerd.

In de omgang tussen (hetero-) mannen spelen erotische gevoelens een belangrijke rol. Maar alle homo-erotische gevoelens worden slechts via allerlei omwegen geuit. Al het verlangen naar een ander mannenlijf moet verborgen worden. Praten over sex is een getolereerde vorm van samen genieten tussen mannen, elkaar opgeilen heet dat. De exhibitionist en de voyeur, verbaal klaar komen. Een merkwaardige mannelijke manier van het uiten van seksuele gevoelens. Volgens mij komt deze uitingsvorm in een rapport getiteld 'Het onvermogen van de heteroseksualiteit' van het NISSO in 1985 beschreven, in het krakerswereldje niet meer zo vaak voor.

Negatieve gevoelens tussen mannen worden omgezet in beleefdheidsfrases of botte agressie. Positieve gevoelens vinden een weg via meepraterijen, complimentjes of elkaar een pilsje, blowtje trakteren. Is dat alles, gelukkig niet.
(Dit stukje is bewerkt overgenomen uit DE VERKEERDE KRANT nr 23 (5 juni 1985).)

EN OPWINDEND GEVOEL

Verder wordt er vol belangstelling gekeken naar spannend geklede sportlieden. Tijdens sportbeoefening vinden de meeste omhelzingen, uitbundige zoehpartijen en lief bedoelde aanrakingen tussen mannen plaats. Ook het wang tegen wang op de foto. Meestal gebeuren dit soort dingen als uiting van een overwinningsroes, elk erotisch gevoel er bij zal worden ontkend. Het is een deel van het toneelstuk, het is "niet echt" (homosexueel). En dan mag het.

Gedachten aan sex met een vriend worden automatisch weggedrukt. De hetero-censuur heeft goed gewerkt in de opvoeding. En ook al zou men zo iets denken, men heeft nooit geleerd en is niet gewend gedachten en gevoelens rechtstreeks te uiten.

FEMINISTIESE THEORIE OVER MAN-ZIJN EN VROUW-ZIJN.

Mannen hebben door hun opvoeding als man individualiteit sterk ontwikkeld (vaak) maar weten niet zo goed wat MAN-zijn inhoud.
Vrouwen hebben door hun opvoeding weinig moeite met hun VROUW-zijn, maar meer moeite met het ontwikkelen van grote individualiteit. Het één en ander wordt bepaald door de sterke band moeder-kind in de jongste jaren. Ineens moeten jongens ook op hun vader gaan letten om te zien wat man-zijn betekent. De man heeft te weinig kans zijn gevoel te ontwikkelen en moet zich al heel jong gaan waar maken. Vandaar dat de meeste mannen heel sterk op hun verstand vertrouwen. Een vrouw gebruikt over het algemeen verstand en gevoel.
Helaas werkt de maatschappij ook langs absurde winst-logica ofwel VERSTANDELIJK ondernemen. Verstandelijk ondernemen gaat ten koste van alles met veel uitbuiting en onderdrukking. Verstandelijk ondernemen, verstandelijk handelen, reageren verstandelijk praten, allemaal mannennormen. Iets wat gevoelsmatig automatisch afgekeurd wordt zoals uitbuiting van arme landen lijkt verstandelijk heel slim en leidt tot veel persoonlijk gewin. Door (veel) geld raak je in staat allerlei luxe aan te schaffen die het gevoelde tekort, het ontevreden gevoel, het tekort aan warmte moet compenseren.

MET JULLIE GEBEURD ?

(AFL. 3)

ALLEEN DE PAUS IS HETERO

over opvoeding.
overgenomen en vrij bewerkt uit
Alleen de paus is hetero, door
Ben Füss, uitgegeven door het
L.A.O. in Tilburg. Naar een le-
zing van Ben april '87 op een
anarchistische bijeenkomst in
Tilburg.)

anarchisme begint daar waar men-
en het idee serieus nemen hun
eigen leven naar eigen inzichten
en te richten, daar blijken haken
nogen aan te zitten. Ik heb de
angdurige indruk dat er heel wat
mensen, groepen en organisaties
zijn die democratie, vrijheid (?),
en socialisme hoog in het vaandel
hebben, maar die even gemakkelijk
hun leven inrichten naar inzichten
die aangereikt zijn door ande-
ren, door werkgevers, godsdien-
stige leiders, popidolen, reklame-
zooi, en andere lieden die het
goed met je zeggen te menen.

In de jaren 60 zijn de ideeën
over opvoeding veranderd. Er kwa-
men ideeën over vrijmoedige op-
voeding. Dat hield vooral drie
dingen in: 1. Niet autoritair,
geen bangmakerij, geen dressuur,
het kind als subject, ook op
school (?). Natuurlijk zouden er
samenwerkingsproblemen zijn tus-
sen jong en oud, maar er mocht
geen gezag zijn. Voorlopig ver-
van de realiteit dus.

2. Niet preuts (stom woord uit
mannenvocabulaire), Niet "lust-
vijandig, geen rem of schaamte
bijbrengen voor gevoelens of
lichaamsdelen. Laat maar gaan.

3. Geen seksisme, niet africhten
tot een dame of een heer.

Nou, dat is toch geen punt meer
zou je kunnen denken, daarbij de
eigen opvoeding met die van je
ouders vergelijkend. Maar er is
nog lang geen reden om te denken
dat we volop vrijheden en moge-
lijkheden hebben, laat staan dat
we geleerd hebben goed om te gaan
met vrijheid. De problemen wat
betreft een niet beschadigende
opvoeding met niet beschadigende
scholen zijn voorlopig nog lang
niet opgelost. We zullen dus te-
gelijkertijd met de strijd tegen
de sociaal-economische-politiek,
de strijd tegen onderdrukking,
uitbuiting en gifdumping ook de
strijd tegen onze seksistische
conditioneringen moeten voeren.

Het is niet goed dat de tradities
en instituten van hen die de
macht hebben, onze perspectieven
vormen.

HET GEZIN, DE HOEKSTEEN ALS EEN BLOK AAN HET BEEN.

Conservatieven willen het gezin
nooit opgeven, ze zijn bang voor
andere samenlevingsvormen en
bang voor autoriteit en zelf
richting kiezen. Deze mensen
reproduceren (onbewust) opnieuw
bange mensen. En zo zie je de
perfecte in stand houding van
een verziekt systeem. Het behou-
dende en de kritiekloosheid daar-
bij van grote massa's mensen
wordt automatisch doorgegeven aan
kinderen. De kinderen van deze
mensen zullen later denken vrij
te zijn, progressief te zijn maar
zijn bij nader inzien ook (onbe-
wust) conservatief en kritiekloos.
Ze zijn hoogstens iets vrijer.

WAT IS CO-COUNSELEN

NOU TOCH ?

Het Nederlandse woord voor co-
counselen is herwaarderingscoun-
selen. Als we het woord counselen
opzoeken in een woordenboek vinden
we : raadgeving. Dus HC is herwaar-
derings-raadgeving, een nogal pre-
tentieus begrip.

Onder herwaardering wordt in dit
verband bedoeld : het proces om
nieuw begrip voor jezelf te krij-
gen en de mogelijkheid om met si-
tuaties om te gaan waar je voor-
heen niet mee om kon gaan.
Hoe gaat dat in zijn werk? De één
is counselor= raadgever en heeft
als vast omschreven taak de ander
op weg te helpen in zijn verhaal
over zichzelf en oud zeer. De
counselor mag niets aanvullen en
moet zelf zo min mogelijk praten,
volop aandacht geven en dat duide-
lijk maken. De groep luisterd en
gaat bij zich zelf na wat het ver-
haal los maakt.

De co-counselor is degene die zijn
emotionele verhaal doet, zegt wat
tjie anders nooit zou zeggen, zeker
niet in een groep, daarbij vind
ontlading plaats. De herwaarde-
ringscounselor is dus ook degene
die in een huilbui en even later
weer in een lachstuipt schiet,
daarna gaat schreeuwen, weer lacht
en dan bijvoorbeeld dichtklapt.
De groep mag, maar zal ook vaak
spontaan, meelachen en huilen.

Gaat de eierwekker, wordt er ge-
stopt en worden de rollen voor
10 min. omgedraaid. Eén van de
principes van HC is ook dat er
even veel aandacht gegeven als
ontvangen moet worden. Het zo be-
zig zijn heet "aan jezelf werken",
Bah, ik hou niet van werken.
Daartegenover staat dat veel men-
sen door het counselen
veel geleerd hebben over zichzelf
en daardoor meer gaan doen
met hun eigen leven.

VORT en MRT - groepen werken met
een eigen ontwikkelde vorm van
counselen maar noemen het niet zo.
Daarbij zijn er vaste afspraken
óver de indeling van de tijd op de
therapie-bijeenkomsten. Verder af-
spraken over de verplichte binding
aan de groep voor een bepaalde pe-
riode. Meestal komen deze groepen
1x p. week bijeen gedurende 1 jaar.
(VORT = Vrouwen Oefenen Radicale
Therapie. MRT = Mannen Radicale T.)

COUNSELEN NEE BEDANKT;

Mensen die geruime tijd met de h-e-r-
w-a-a-r-d-e-r-i-n-g-s-c-o-u-n-s-
e-l-g-e-m-e-e-n-s-c-h-a-p, zoals
dat heet, hebben meegedaan kunnen
vaak niet meer leven zonder coun-
selen. In allerlei omgang met men-
sen gaat men bewust of onbewust
de ander zitten counselen. Dit is
niet tof want door de onbekendheid
met counselen, hoe dat (in)werkt
raken mensen afhankelijk van de
counselor. Natuurlijk moet iemand
zelf kiezen om mee te doen met
counselen. In de HC-gemeenschap
heeft iemand die meedoet een cliënt.
De cliënt en de counselor, het
klinkt wat hiërarchies therapui-
ties.

Mensen kunnen achteraf een rot
gevoel overhouden aan counselses-
sies en zich misbruikt voelen. Er
heerst gauw een kunstmatig ver-
trouwen via strakke regels in een
counselgroep.

De opbouw van de uit de V.S. over-
gewaaide beweging is simpel : zo-
veel mogelijk groepen opstarten
en eigen HC-publicaties en HC-
tijdschriften uitgeven en ...

succes verzekerd. Counselors wor-
den betaald en 10% van hun loon
wordt naar de oprichter van de HC-
gemeenschap gestuurd. Deze, Harvey
Jackins genaamd kan met behulp van
dat geld reizen maken en lezingen
houden. Door het netwerk van HC-
groepen en HC-kontaktpersonen
en de uiterste minimumprijs van
f65,- voor een HC-weekend met
werkwinkels voor iemand met een
minimum inkomen, wordt er lekker
verdiend (aan de oude pijnnervarin-
gen van mensen).

Je kan ook meedoen met een
zogenaamde counselklas waarin
je wordt opgeleid tot counselor.

Er zijn er dus
behalve Harvey heel wat meer die
van de counselpap meeëten.

HC is een typisch westers ver-
schijnsel.

De counsel-beweging heeft veel
informatie naar boven gebracht
over het functioneren en de onder-
drukking van zowel vrouwen als
mannen, inzicht over sexisme en
de invloed van vroegere indrukken
op het hedendaags denken en han-
delen van mensen. Toch heb ik het
idee dat de HC-gemeenschap
maatschappelijk verzet afremt.

IK ZIT NIET
OOK IN EEN
COUNSEL-
KLAS.

VERDOMME
M'N GELD
IS WEG

HOE
KOMT
ERBY.

korte

BERICHTEN

Türkçe kitaplık

Vanaf 9 juli a.s. begint Slagerzicht met de verkoop van turkstalige boeken. In Amsterdam is de mogelijkheid om turkstalige boeken te kopen minimaal. Er is geen openbaar verkooppunt. Met het opstarten van een turkstalige afdeling willen we het turks/koerdië-initiatief dat hiertoe genomen is concreet ondersteunen. De behoefte aan turkstalige boeken is groot. Zowel wat betreft ervaringsboeken, romans en de informatieve boeken m.b.t. de politieke situatie in Turkije, Koerdistan en de strijd die daar tegen de fascistiese staat gevoerd wordt, als ook de boeken die niet specifiek over Turkije of Koerdistan gaan, maar over algemeen politieke, economische en sociale thema's. Misschien overbodig, maar toch: Slagerzicht is een linkse boekhandel, niet-kommercieel, en dat geldt evenzeer voor de turkstalige afdeling.

Naast het bereikbaar maken van informatie is er natuurlijk de hoop en de wil dat door het turkstalige aanbod binnen Slagerzicht de communicatie tussen turkse, koerdiëse en nederlandse mensen verbetert. Vooral omdat niet alleen het verkopen in Slagerzicht centraal staat, maar juist ook de informatie-uitwisseling, het opdoen van nieuwe ideeën, het aangaan van discussies en gesprekken met andere mensen en/of organisaties. Ook hierdoor kunnen gemeenschappelijke belangen die we hebben in de strijd tegen racisme, fascisme en seksisme duidelijker worden en kan het meer strijdbare vruchten afwerpen.

Zaterdag 9 juli gaan we, na de herinrichting, weer met feest open: turkse muziek (live), video en hapjes. Vanaf 14.00 uur ben je welkom!

Slagerzicht/Türkçe kitaplık
Albert Cuypstraat 10
Amsterdam
tel. 020-6644117

openingstijden:
di-wo-do-vrijdag: 12.00-18.00 uur
zaterdag: 12.00-17.00 uur

Drie jaar BONK Burgerlijke Ongehoorzaamheid Non Koöperatie

Onder die noemer organiseerden radicale vredesactivisten zich. Deze brosjure beschrijft de oprichting, geschiedenis, acties en de opheffing van BONK. "Nu is het tijd voor andere organisatieverbanden, nieuwe geluiden en nieuwe ideeën. En, gezien de ervaringen en resultaten, is het de moeite waard om lering te trekken uit de BONK-geschiedenis."
1988 50 pag 3.50

Widerstand heisst angriff!

erklärungen, redebeiträge, flugblätter und briefe 1977-1988

Door middel van teksten, brieven en verklaringen wordt de ontwikkeling van het militante verzet, guerilla, bajesstrijd in de BRD in de periode van 1977 tot 1987 gedocumenteerd. Bevat o.a. teksten, verklaringen van/over: RAF, gevangenen, hongerstaking, militante acties/demo's, Hafenstrasse.
1988 410 pag 32.50

Dossier Leutscher -SPOK-

Een greep uit het SPOK (SPekulatie Onderzoekskollektief)-archief. Samengesteld na intensief speurwerk over één van de grootste belastingontduikers en kraakpandenbezitters, die "een deel van de ondergang van Nederland op zijn geweten heeft."
1988 80 pag 9.90

OPROEP OPROEP OPROEP OPROEP OP

19 januari vorig jaar, na de ontzuiming van de Mariënburcht, ben ik opgepakt op de van Slichtenhorststraat in Nijmegen. Het was toen \pm half negen en we liepen met een groep van ongeveer 25 mensen naar de Pontanus toe. vlak voor de Pontanus viel een groep GBO-ers binnen die mij en een jongen oppakte. Ik had toen oranje haar en een rond brilletje. Wie heeft gezien dat dit gebeurde en zou kunnen en willen getuigen als mijn hoger beroep wéér voorkomt op 16 augustus. Dit is al de tweede keer dat dit voorkomt. Het is onder andere uitgesteld om meer tijd te hebben om getuigen te zoeken. Tot nu toe is er nog niemand die kan getuigen. Als je wel kan en wil schrijf dan alsjeblieft snel naar

inge
Postbus 483
Wageningen

